

คณะจิตวิทยา

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นายกมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์ เลขประจำตัวนิสิต 5137401738

นางสาวพัชรียา รุ่งวรา เลขประจำตัวนิสิต 5137472238

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS AMONG PARENTAL ACADEMIC EXPECTATION, ACHIEVEMENT
MOTIVATION, AND BEHAVIORAL ENGAGEMENT IN LEARNING
OF SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS

Mr. Kamolpat Vitthayanukorn 5137401738

Miss Patchareya Rungwara 5137472238

A Senior Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science in Psychology

Faculty of Psychology Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้าน
การเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้
การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดย

กมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์ และพัชรียา รุ่งวรา

หลักสูตร

ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี วัฒนทกโกศล

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

เรวดี วัฒนทกโกศล

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี วัฒนทกโกศล)

กมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์ และพัชรียา รุ่งวรา : ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของ
 พ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย (RELATIONSHIPS AMONG PARENTAL ACADEMIC
 EXPECTATION, ACHIEVEMENT MOTIVATION, AND BEHAVIORAL ENGAGEMENT
 IN LEARNING OF SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา :
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เวดี วัฒนชกโกศล, 69 หน้า

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ
 พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป แบบวัดการรับรู้ความคาดหวังของ
 พ่อแม่ด้านการเรียน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดพฤติกรรมอยากเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
 ข้อมูลคือ สถิติแบบพรรณนา สถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติพหุคูณถดถอย
 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้
 ($r = 0.085, p > .05$)
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.362, p < .01$)
3. การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถร่วมกันทำนาย
 พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ ($F = 8.855, p < .01$)

หลักสูตร...ปริญญาบัณฑิต จิตวิทยา ลายมือชื่อนิสิต..... มลพัฒน์ วิทยานุกรณ์

ลายมือชื่อนิสิต..... พัชรียา รุ่งวรา

ปีการศึกษา...2554...ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาโครงการวิจัย..... เวดี วัฒนชกโกศล

513 74017 38 ## 513 74722 38: MAJOR BACHELOR OF SCIENCES IN PSYCHOLOGY

KEYWORDS: PARENTAL ACADEMIC EXPECTATION / ACHIEVEMENT MOTIVATION /

BEHAVIORAL ENGAGEMENT IN LEARNING

KAMOLPAT VITTHAYANUKORN AND PATCHAREYA RUNGWARA : RELATIONSHIPS
AMONG PARENTAL ACADEMIC EXPECTATION, ACHIEVEMENT MOTIVATION, AND
BEHAVIORAL ENGAGEMENT IN LEARNING OF SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS.
PROJECT ADVISOR: ASSISTANT PROFESSOR REWADEE WATAKAKOSOL, Ph. D.,
69 PP.

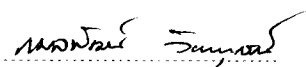
The objective of this study was to investigate the relationships among parental academic expectation, achievement motivation, and behavioral engagement in learning of senior high school students. Participants were 120 senior high school students in Bangkok. The instruments were 1) Personal data questionnaire 2) Parental Academic Expectation Scale 3) Achievement Motivation Scale and 4) Behavioral Engagement in Learning Scale. Descriptive statistics, Pearson's product moment correlation and Multiple Regression Analysis were used as statistical tools for data analysis.

Results showed that:

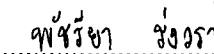
1. Parental academic expectation was not associated with behavioral engagement in learning of senior high school students. ($r = 0.085, p > .05$)
2. Achievement motivation significantly associated with behavioral engagement in learning of senior high school students. ($r = 0.362, p < .01$)
3. When examined together, parental academic expectation and achievement motivation were predictive of behavioral engagement in learning of senior high school students. ($F = 8.855, p < .01$)

Field of Study : Bs.c. in Psychology

Student's Signature

Student's Signature

Academic Year :2011.....

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทางจิตวิทยานี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี วัฒนทกโกศล อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ซึ่งท่านช่วยกรุณาชี้แนะแนวทาง ให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของโครงการของผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งขอบคุณเพื่อนๆ คณะจิตวิทยา รุ่น 7 ที่คอยให้กำลังใจ และให้คำแนะนำปรึกษาในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ รวมถึงเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาทุกคนที่ช่วยอำนวยความสะดวกเพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณญาติ พี่ น้อง ที่คอยให้กำลังใจรวมทั้งขอเสนอแนะที่ดีต่อการทำโครงการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ ที่ให้ชีวิต ความคิด การอุปถัมภ์ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และอิสระในการตัดสินใจแก่ผู้วิจัย

กมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์

พัชรียา รุ่งวรา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	22
สมมติฐานของการวิจัย.....	23
ขอบเขตของการวิจัย.....	23
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	23
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	24
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25
บทที่ 2 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	40
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	48
ภาคผนวก.....	55
ภาคผนวก ก.....	56
ภาคผนวก ข.....	60
ภาคผนวก ค.....	62
ภาคผนวก ง.....	67
ประวัติผู้เขียนโครงการวิจัย.....	69

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุและเพศ.....34
2	แสดงค่าสหสัมพันธ์ของการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้.....35
3	แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณของพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ วิเคราะห์ด้วยการนำตัวแปรเข้าสมการพร้อมกัน (<i>Enter Method</i>)37
4	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวทำนายในรูปคะแนนดิบ (b) คะแนนมาตรฐาน (Beta) และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของ Beta..... 38

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อม.....	18
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้.....	19
3 แสดงความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแปรการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ ด้านการเรียนและตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในปัจจุบันกำลังอยู่ในช่วงการพัฒนา และการที่ประเทศจะพัฒนาได้ทัดเทียมกับอารยประเทศได้นั้น ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และประชากรที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศส่วนหนึ่งก็คือกลุ่มเยาวชน ซึ่งส่งผลเป็นอย่างมากต่อความเจริญก้าวหน้าในประเทศ ถ้าประชากรกลุ่มนี้ได้รับปัจจัยและการสนับสนุนอย่างมีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจแล้ว จะนำไปสู่การมีอนาคตที่ดีและนำความรู้ที่มีไปพัฒนาประเทศ อาจกล่าวได้ว่าการผลิตเยาวชนที่มีคุณภาพนั้นเริ่มต้นที่ครอบครัว เพราะเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกในชีวิตที่ส่งอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของบุคคล ถ้าพ่อแม่ให้ความรักความเอาใจใส่อย่างเหมาะสมจะส่งผลให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี โดยเฉพาะเมื่อเด็กก้าวเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงวัยที่ประสบปัญหา เชนิญวิกฤติการณ์ต่างๆ ทำให้เด็กเกิดความกังวล และมีปัญหาในการปรับตัวหรือเกิดความเครียด อันเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้ความคาดหวังของครอบครัว

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นจะต้องเผชิญกับปัญหาหรือวิกฤติต่างๆที่เกิดขึ้นรอบตัว ซึ่งถ้าเด็กปรับตัวได้ไม่ดีแล้วจะนำไปสู่ปัญหาและการปรับตัวที่ไม่ดีในเรื่องต่างๆ ตามมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาต่างๆเป็นผลที่เกิดมาจากครอบครัวที่สะสมมาตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในเรื่องความรัก ความเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดู และพฤติกรรมและการกระทำของเด็กได้รับอิทธิพลจากครอบครัวเป็นอย่างมาก เนื่องจากสังคมไทยนั้นผูกพันกับพ่อแม่ไปจนโต พ่อแม่นั้นจะคอยดูแลเอาใจใส่ และเป็นທີ່ปรึกษาเมื่อเด็กมีปัญหา เพื่อหาทางแก้ไขอย่างเหมาะสม (อินทรา พัวสกุล, 2541)

การเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้นก็ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยความมานะบากบั่น มุ่งมั่นอดทน เพื่อจะนำมาซึ่งความสำเร็จ โดยปัจจัยทางจิตวิทยาซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จก็คือแรงจูงใจ (Motivation) ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเกิดพฤติกรรม เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย (McClelland, 1987) แรงจูงใจนับเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งต่อพฤติกรรมการทุ่มเทต่อการเรียน

เพื่อส่งเสริมให้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Metha, 1969) โดยแรงจูงใจที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเรียนนั้น คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) โดย McClelland (1969) กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลจะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับแนวโน้มพื้นฐานของแต่ละบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรมภายในบุคคลและการฝึกฝน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดีหรือทำได้ดีกว่าบุคคลอื่นๆ เป็นความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรค รู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นอดทน มีเป้าหมายในการเรียนสูง มีความพยายามในการประกอบกิจการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค (McClelland, 1953) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมกรรมการเรียน และจะเป็นองค์ประกอบในการส่งเสริมให้การเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Pintrich & Schunk, 1996)

จากการศึกษาวิจัยจำนวนมากพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมหุ่เมให้การเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังปรากฏในงานวิจัยของ Myer (1965) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับคะแนนเฉลี่ย (GPA) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 524 คน โดยเป็นชาย 261 คน เป็นหญิง 263 คน ในระดับมัธยมศึกษาจากรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจุบันสังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลส่งสถาบันครอบครัวเป็นอย่างมาก ครอบครัวในปัจจุบันมีขนาดเล็กลง ชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันและทำงานนอกบ้านทั้งคู่เพื่อต้องการมีรายได้สูงๆ ไว้สนับสนุนเด็กในเรื่องต่างๆ เพื่อให้เด็กเป็นไปตามที่พ่อแม่คาดหวัง โดยที่อาจจะไม่ได้คำนึงถึงระดับความสามารถและความสนใจของเด็ก จากค่านิยมไทยในอดีตที่ต้องการมีเด็กไว้เพื่อในอนาคตจะได้ดูแลช่วยเหลือพ่อแม่ในยามชราและยามเจ็บป่วย แต่อาจกล่าวได้ว่าการดูแลเอาใจใส่เด็กอาจจะมีสิ่งจูงใจหรือความคาดหวังบางอย่างที่พ่อแม่ต้องการจากเด็กนอกจากที่กล่าวมาแล้ว และจากสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไป และเต็มไปด้วยการแข่งขันในทุกๆ ด้านพ่อแม่จึงมีความคาดหวังในตัวเด็กเพิ่มมากขึ้น คาดหวังให้เด็กมีโอกาสและฐานะทางสังคมให้สูงที่สุดเป็นคนดีและเป็นคนเก่ง ทั้งนี้เพื่อทดแทนบางสิ่งที่ตนขาดหายไป เป็นการรักษาน้ำตา

ทางสังคมของตนเอง พ่อแม่จะใช้เด็กเป็นเครื่องบอกสถานะของตน โดยการให้เข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง แต่งตัวดูดี มีการเรียนพิเศษ และสอบเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีชื่อเสียงให้ได้ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Garrison (1966) ที่พบว่าพ่อแม่จะหวังให้เด็กมีในสิ่งที่ตนเองไม่เคยมีมาก่อน เช่น เงิน รถยนต์ เพื่อน การศึกษาที่ดี หรือกิจกรรมที่จะทำให้มีชื่อเสียง ความคาดหวังของพ่อแม่บางคนอาจจะมาจากความต้องการที่จะแข่งขันกับพ่อแม่คนอื่นๆ อยากให้เด็กของตนเองดีกว่าเด็กคนอื่น

ความคาดหวังจากพ่อแม่อาจส่งผลกระทบต่อเด็กในช่วงวัยรุ่น ช่วงนี้เป็นช่วงที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์ สังคม ค่านิยม ตลอดจนการค้นหาเจตคติและเอกลักษณ์ของตนเอง (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) เรียกช่วงวัยนี้ว่า พายุบุแคม (Storm and Stress) มีอารมณ์แปรปรวนและเปลี่ยนแปลงง่าย การที่พ่อแม่บังคับและคาดหวังในตัวเด็กให้ทำตามสิ่งต่างๆที่พ่อแม่ต้องการ อาจเป็นการสร้างปัญหาให้กับเด็กได้โดยที่ไม่รู้ตัว Balk (1960) ได้เน้นว่า การที่พ่อแม่สร้างความคาดหวังให้เด็กมากมาย จะทำให้เกิดความกดดันในวัยรุ่น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความคาดหวังจากพ่อแม่มีผลกระทบอย่างมากต่อความสามารถด้านต่างๆของเด็ก และด้านที่พ่อแม่มุ่งหวังและมีอิทธิพลต่อตัวเด็กมากที่สุดคือ ด้านการศึกษา เพราะการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงสถานะของตนเองในสังคมได้ และเป็นพื้นฐานเข้าสู่ความสำเร็จทางด้านหน้าที่การงาน และชื่อเสียงเกียรติยศในอนาคต เด็กที่ประสบความสำเร็จสูง (High Achievement) มีแนวโน้มว่าจะมาจากครอบครัวที่มีความคาดหวังในตัวพวกเขาสูง ตามการศึกษาของ Axinn, Duncan, & Thornton (1997) พบความสัมพันธ์ทางบวกของความคาดหวังของพ่อแม่หรือความปรารถนาของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก และการประสบความสำเร็จทางการศึกษา และ กมล คงเมือง (2533) ศึกษาพบว่า การที่พ่อแม่ของเด็กมีความคาดหวังและสิ่งที่ตามมานั้นคือ "การตั้งมาตรฐาน" และการตั้งมาตรฐานสำหรับพ่อแม่ที่มีความคาดหวังในตัวเด็กสูงมาตรฐานด้านการเรียนก็จะสูงกว่าพ่อแม่ หรือครอบครัวที่คาดหวังในตัวเด็กต่ำ การศึกษาของ Reynold & Lee (1991) และ Vollmer (1986) ได้สรุปเช่นเดียวกันว่า ความคาดหวังของพ่อแม่กับความสามารถด้านการเรียนที่โรงเรียนของเด็ก มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นการที่พ่อแม่คาดหวังไว้สูง จะทำให้เด็กมีความกังวลสูง เพราะจะต้องตั้งใจทำตามความคาดหวังของพ่อแม่ให้ได้ โดยที่จะพยายามทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ

ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการหรือด้านใดๆก็ตาม (Lee, Betty, Chow, & McBride-Chang, 2006) ความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีต่อตัวเด็กนั้นไม่เพียงแต่ส่งผลทางบวก แต่ยังสามารถส่งผลทางลบได้เช่นกัน ในกรณีที่ความคาดหวังของพ่อแม่สวนทางกับความถนัดของเด็ก หรือความคาดหวังของพ่อแม่เกินเกินความสามารถของเด็ก เด็กไม่สามารถทำตามความคาดหวังของพ่อแม่ได้ ส่งผลให้เด็กเกิดความเครียด ความกังวลใจกับสิ่งที่พ่อแม่คาดหวัง (สมภพ เรื่องตระกูล, 2547)

Havighurst (อ้างถึงในประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) ได้พิจารณาการปรับตัวในแง่การเรียนรู้งานพัฒนาการของชีวิต (Developmental Tasks) ซึ่งหมายถึงงานที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับพัฒนาการของชีวิต มีลักษณะเฉพาะในแต่ละวัย ความสำเร็จในพัฒนาการดังกล่าวจะทำให้คนเป็นสุข อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในงานพัฒนาการขั้นต่อไป สำหรับงานพัฒนาการที่จำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับวัยรุ่นมีด้วยกัน 10 ประการ คือ

1. การรู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันทั้งที่เป็นเพศเดียวกันและต่างเพศ
2. ความสามารถในการปรับตัวตามบทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตน
3. ความเข้าใจ ยอมรับพัฒนาการทางร่างกายของตนและใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ความผูกพันกับพ่อแม่และวัยผู้ใหญ่
5. ความมั่นใจในเศรษฐกิจการเงินของตน
6. การเลือกและการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ
7. การเตรียมตัวเพื่อชีวิตสมรสและชีวิตครอบครัวในอนาคต
8. การพัฒนาทักษะทางด้านสติปัญญา และความคิดรวบยอดที่จำเป็นในการเป็นพลเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ
9. การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม
10. การพัฒนาค่านิยมและจริยธรรมเพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

นอกจากปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทำให้ทุกคนต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองซึ่งส่งผลโดยตรงต่อครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อในการปรับตัว วัยนี้เป็นวัยแห่งปัญหาและวัยแห่งความเครียดในหลายๆเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเรียน วัยนี้จะเครียดมากเนื่องจากเรียนหนักเป็นพิเศษ เพื่อที่จะเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา (นลินี ธรรมอำนาจ, 2541) ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงการสอบ

คัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาบ่อยครั้ง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาอิทธิพลจากพ่อแม่และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากผู้เรียนร่วมด้วย เพื่อตอบปัญหาในการวิจัยเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แนวคิดทฤษฎีจิตวิทยาของวัยรุ่น
2. แนวคิดเรื่องการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้

1. แนวคิดทฤษฎีจิตวิทยาของวัยรุ่น

วัยรุ่น (Adolescence) มาจากคำว่า Adolescere ในภาษาละติน แปลว่าการเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ วัยรุ่นเป็นวัยเชื่อมต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ระยะเวลาเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และชีวิตในช่วงต่อไปจะราบรื่นหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การดำเนินชีวิตในช่วงวัยรุ่นด้วย

องค์การอนามัยโลก (W.H.O., 1983 อ้างถึงในพาสนา ฌโลศิลป์, 2535) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นเป็นผู้มีลักษณะ 3 ประการ คือ มีการพัฒนาด้านร่างกายโดยมีวุฒิภาวะทางเพศ มีการพัฒนาทางด้านจิตใจ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปเป็นผู้ใหญ่ และมีการเปลี่ยนแปลงสภาวะทางด้านเศรษฐกิจ จากการที่ต้องพึ่งพาครอบครัวมาเป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพและหารายได้ด้วยตนเอง

1.1 ระยะเวลาของวัยรุ่น

ระยะเวลาของวัยรุ่นเริ่มต้นจากเด็กเริ่มต้นมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศ ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายอื่นๆ ซึ่งระยะดังกล่าวอยู่ในช่วงประมาณอายุ 13 ปี และระยะที่สิ้นสุดการเป็นวัยรุ่น คือ ระยะที่จบการศึกษา เริ่มมีงานทำ เป็นอิสระทางเศรษฐกิจ ซึ่งในระยะนี้ประมาณอายุ 21 ปี และสามารถแบ่งวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะด้วยกัน (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) คือ

1. วัยแรกรุ่งหรือวัยรุ่นตอนต้น (Early adolescent) อายุ 12-15 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น วัยรุ่นระยะนี้เป็นช่วงของการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยเฉพาะต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกายที่เปลี่ยนไป พฤติกรรมของวัยรุ่นระยะนี้จึงมุ่งเข้าหาตัวเองเป็นส่วนใหญ่

2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescent) อายุ 15-18 ปี วัยรุ่นระยะนี้เป็นระยะที่ผ่านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้แล้ว ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความนึกคิดของวัยรุ่นระยะนี้จะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late adolescent) เป็นระยะวัยรุ่นช่วงสุดท้ายก่อนที่จะเข้าสู่ผู้ใหญ่ ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 18-21 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่วัยรุ่นเข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบรู้จักบทบาทของตน รู้จักคุณค่าของชีวิต และสร้างจุดหมายของชีวิต

สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เจริญเติบโตไปสู่ความมีวุฒิภาวะทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยถือเอาความพร้อมทางด้านร่างกายและวุฒิภาวะทางเพศเป็นจุดเริ่มต้น และสิ้นสุดเมื่อมีความพร้อมของวุฒิภาวะทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ

1.2 ทฤษฎีจิตวิทยาของวัยรุ่น

Sigmund Freud (อ้างถึงในพาสนา มโลคิลป์, 2535) เป็นผู้คิดทฤษฎีพัฒนาการทางเพศ (Psychosexual development) และได้แบ่งพัฒนาการของบุคลิกภาพของเด็กในช่วง 13-20 ปี ว่าเป็นระยะของความพึงพอใจในเพศตรงข้าม (Genital Stage) ระยะนี้ร่างกายของเด็กกำลังเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จึงมีความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีปัญหาในการปรับตัว

พัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง เริ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ซึ่ง Freud ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของพัฒนาการด้านวุฒิภาวะทางเพศ (Genital Stage) ในเด็กวัยรุ่นดังนี้

1. เด็กวัยรุ่นมีความพึงพอใจต่อเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพอยู่ในขั้นวุฒิภาวะทางเพศ ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีระอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น ชายมือสุจิ หญิงมีประจำเดือน การเปลี่ยนแปลงทางสรีระมีผลทำให้เด็กวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศในรูปแบบต่างๆกัน เช่น สนใจเพศตรงข้าม ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม เป็นต้น

2. เด็กวัยรุ่นต้องการมีอิสระจากพ่อแม่ Freud พบว่าเด็กวัยรุ่นต้องการอิสระจากการพึ่งพาพ่อแม่ เด็กวัยรุ่นชายจะเลิกติดแม่และจะยึดเพื่อนเป็นหลัก

3. เด็กวัยรุ่นมีอาการฉุนเฉียว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระบบสรีระของเด็กวัยรุ่น ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ด้วย เด็กวัยรุ่นมักจะมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย เกิดความเครียด วิตกกังวล และคับข้องใจ จนเป็นสาเหตุของโรคประสาท

อาจสรุปได้ว่า ทศนะคติของ Freud เกี่ยวกับการเข้าสู่วัยรุ่นนั้นคือ การที่เด็กมีการบรรลุนิติภาวะต่างๆทางร่างกาย โดยเฉพาะทางด้านเพศ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายนี้จะเกี่ยวพันกับการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ และภาพจน์ของตนเอง ซึ่งนับได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายตลอดจนเกิดแรงขับทางเพศของวัยรุ่นนั้น อาจนำมาซึ่งความวิตกกังวล ความกลัวในเรื่องเพศ ตลอดจนการปรับตัวในด้านต่างๆได้

Hurlock (1973, อ้างถึงในประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) กล่าวถึงสภาวะทางอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นว่า เป็นลักษณะทางอารมณ์ที่เรียกว่า "Heightened Emotionality" ซึ่งเป็นสภาวะที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ การเบี่ยงเบนทางอารมณ์นี้มีผลกระทบต่อพฤติกรรมด้านต่างๆของวัยรุ่น เช่น การเรียนในโรงเรียน ความสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นกับครอบครัว ลักษณะทางอารมณ์ที่เกิดในวัยรุ่นมีหลายชนิด เช่น การทะเลาะวิวาท การจู้จี้ในเรื่องอาหาร การแสดงอารมณ์รุนแรง ความเศร้าหมองและซึม การใช้กลไกแห่งการต่อต้าน ตลอดจนความวิตกกังวล

Arnold Gesell (อ้างถึงในประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) เป็นบุคคลหนึ่งที่เชื่อว่าพัฒนาการของมนุษย์เป็นแบบแผนที่มีมาแต่กำเนิด วัยรุ่นเป็นวัยที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ และเป็นวัยที่อยู่ในช่วง 11-24 ปี เป็นวัยที่ต้องการค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน นอกจากนี้ Gesell เชื่อว่าพัฒนาการเปรียบเสมือนเป็นวงจรของการเปลี่ยนแปลง มีการหาประสบการณ์

หรือมีการบรรลุภาวะขั้นใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแต่ละบุคคล (Innovation) ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อสมดุลในขั้นต้น (Equilibrium) อินทรีย์จึงพยายามปรับตัว โดยการรวม ประสพการณ์ใหม่เข้ากับประสพการณ์เก่า (Integration) เพื่อให้อินทรีย์กลับมาสู่ในสภาพสมดุล และเมื่ออินทรีย์เข้าสู่สภาพสมดุลแล้ว อินทรีย์ก็จะบรรลุภาวะขั้นต่อไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวไปเรื่อยๆเปรียบเสมือนเป็นวงจรพัฒนาการ

Robert Havighust (อ้างถึงในประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) ได้คิดงานพัฒนาการ (Developmental Task) ของมนุษย์แต่ละวัย และวัยรุ่นก็เป็นวัยหนึ่งที่มีพัฒนาการเฉพาะวัย งานพัฒนาการคือความชำนาญ ความรู้ ความคิด ทักษะของเด็กในระยะหนึ่งๆ ซึ่งมาจากอิทธิพล ของวุฒิภาวะ (Maturation) ความคาดหวัง แรงผลักดันและความต้องการของสังคม (Social pressure & Demand) และงานพัฒนาการนี้อยู่ระหว่างความต้องการของเด็กวัยรุ่นเอง และความคาดหวังของสังคม คือสังคมคาดหวังให้เด็กวัยรุ่นทำอะไรได้ในระยะวัยรุ่น ถ้าเด็กวัยรุ่น ประสบความสำเร็จกับงานพัฒนาการ จะมีผลให้เด็กวัยรุ่นมีการปรับตัวได้ดี และสามารถทำงาน พัฒนาการในวัยต่อมาได้สำเร็จ ในทางตรงกันข้ามถ้าวัยรุ่นประสบความล้มเหลวในงานพัฒนาการ วัยรุ่นนั้นก็ประสบกับปัญหาในการปรับตัว มีความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น สังคมไม่ยอมรับและยังไม่ สามารถทำงานพัฒนาการขั้นต่อไปได้ด้วยดี

ดังนั้นเห็นได้ว่า ทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่นชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ระหว่างช่วงต่อของ วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ เป็นช่วงวัยที่เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และ สังคม เด็กวัยรุ่นจะพยายามค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง พร้อมทั้งปฏิบัติตามความคาดหวัง ของสังคมที่มีต่อเด็กวัยรุ่นเอง เด็กจะมีความสับสน แสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรง มีความกดดัน จึงทำให้เด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาได้ง่าย ทั้งนี้เพื่อกระทำตนให้เกิดความสมดุลใน ตนเองขึ้น ซึ่งต้องอาศัยการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่เสมอ และถ้าหากวัยรุ่นประสบ ความล้มเหลวในงานพัฒนาการ ก็ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวและก่อให้เกิดความเครียด มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตตามมาได้

2. แนวคิดเรื่องการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน

แม้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเป็นตัวของตัวเอง แต่ความผูกพันกับพ่อแม่ยังเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญ พ่อแม่จะเป็นบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นบุคคลที่วัยรุ่นผูกพันด้วย และพัฒนาการของวัยรุ่นจะมีประสิทธิภาพ เมื่อพ่อแม่มีการสื่อสารที่ดีให้วัยรุ่นรับรู้ถึงความคาดหวังในเรื่องพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการประสบความสำเร็จ Vollmer (1986) ศึกษาพบว่าความคาดหวังทางการศึกษาของพ่อแม่ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเรียนของเด็ก ซึ่งความคาดหวังของพ่อแม่แบ่งออกได้เป็นหลายมิติ คือ ความคาดหวังในระยะสั้น เช่น ความคาดหวังเฉพาะเจาะจงในระดับชั้นที่เด็กเรียนอยู่ (Entwisle & Hayduck, 1978) และความคาดหวังระยะยาว ในเรื่องการสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมของเด็ก หรือจำนวนปีการศึกษาที่เด็กใช้ในการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา (Pugh, 1976) หรือจะเป็นมิติของความสำเร็จที่เฉพาะเจาะจง เช่น การทำคะแนนในวิชาเลขได้ดี รวมไปถึงความสามารถในด้านต่างๆ ไป เช่น ความรู้ความสามารถของเด็กเป็นไปตามมาตรฐานของช่วงวัย และความคาดหวังในเรื่องการศึกษาของเด็กในอนาคต (Kurtz-Costes, Halle, Clarke & Seidu, 1995) ไปจนกระทั่งความคาดหวังในเรื่องอาชีพของเด็ก (Keevees, 1972) สาเหตุที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนกับเด็ก เพราะว่าการประสบความสำเร็จด้านการเรียนนั้นมีความสำคัญอย่างมากต่ออนาคตของเด็ก และการประสบความสำเร็จด้านการเรียนเป็นสิ่งที่ทำนายอนาคตได้ดีที่สุดในเรื่องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีในภายภาคหน้าของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ (Chen, Lee & Stevenson, 1996) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กในประเทศจีน พบว่า พ่อแม่ชาวจีนนั้นให้ความสำคัญกับการศึกษามากที่สุด พ่อแม่คาดหวังให้เด็กต้องเรียนหนักและประสบความสำเร็จทางวิชาการซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และการประสบความสำเร็จทางวิชาการ (Academic Achievement) ถือเป็นองค์ประกอบและคุณสมบัติที่สำคัญที่จะเป็นรางวัลแก่พ่อแม่ ซึ่งคุณลักษณะทางวิชาการนั้น หมายถึง การมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนที่ดี มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียน และสามารถไปสู่การศึกษาในระดับสูงได้ Marjoribanks (1972) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมและระดับฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ปี 185 คน โดยใช้การสัมภาษณ์รายบุคคลใช้เวลาครั้งละ

ประมาณ 2 ชั่วโมง ผลการศึกษาในเรื่องนี้พบว่า ผู้ปกครองที่ส่งเสริมการเล่าเรียนจะมีการเตรียม
 โครงการในการเรียนของเด็ก เห็นความก้าวหน้าของเด็ก และเห็นความสำคัญในการศึกษา
 และมีความสนใจในเรื่องโรงเรียน (Shek & Chan, 1999) ความสำเร็จต่างๆนั้นสามารถเกิดขึ้นได้
 เมื่อเด็กนั้นรับรู้และมีความใส่ใจต่อความคาดหวังของพ่อแม่ และมีความตั้งใจที่จะทำตามความ
 คาดหวังของพ่อแม่ (Chen & Lan, 1998) แสดงให้เห็นว่าเด็กพยายามที่จะประสบความสำเร็จ
 ทางด้านการเรียน ไม่ใช่เพียงแค่ว่าจะเติมเต็มแรงบันดาลใจให้กับตนเองเท่านั้น แต่สิ่งเหล่านี้เป็น
 ความปรารถนาของพ่อแม่เขาเช่นกัน และจากงานวิจัยของ Taylor & Lopez (2005) พบว่าพ่อแม่ที่
 มีความคาดหวังสูงในเรื่องการเรียนของลูกวัยรุ่นจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนและพฤติกรรมการเข้าเรียนที่สม่ำเสมอของลูก และความคาดหวังของแม่นั้นถือเป็นปัจจัย
 ภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็ก (Bronfenbrenner, 1989) ความคาดหวังของพ่อแม่ด้าน
 การเรียนอย่างเดียวนั้น ไม่สามารถจะมีอิทธิพลต่อความสามารถด้านการเรียนของเด็ก ถ้าเด็ก
 ไม่ได้รับรู้ความคาดหวังนั้น (Jacob, 1991) และการศึกษาของ Brookover, Lipere, Hamachek,
 Thomas, and Erikson (1965) พบว่า การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนนั้นสัมพันธ์
 กับความสามารถของเด็กด้านการเรียน สอดคล้องกับผลการทดสอบของ Au & Harackiewicz
 (1986) พบว่าเด็กที่รับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนมีแนวโน้มจะทำคะแนนวิชา
 คณิตศาสตร์ได้ดี และเด็กที่มีการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ในด้านการเรียนต่ำ จะส่งผลต่อ
 ความสามารถด้านการเรียนของเด็กให้ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร และในปัจจุบันสังคมมีการแข่งขัน
 ด้านต่างๆมากมาย การตอบสนองต่อความคาดหวังในชีวิตจึงมีมากขึ้น และเมื่อเด็กรับรู้ความ
 คาดหวังของพ่อแม่ยิ่งเป็นการเพิ่มความเครียดให้กับเด็กมากขึ้น การศึกษาของ สุรพล วุฒิรักษ์
 (2541) พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นเครียดมากขึ้นถึงขั้นมีสุขภาพจิตตามมาคือ การสอบเข้า
 เพื่อเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดจากการสอบเข้าไม่ได้หรือได้ไม่ตรงกับความคาดหวังของ
 พ่อแม่ เกิดจากการที่พ่อแม่คาดหวังในตัวของเด็กมากเกินไป โดยไม่ได้ดูความสามารถของเด็ก
 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sear, R., Eleanor, M., & Harry L (1957) ที่พบว่าการอบรมของ
 พ่อแม่นั้นส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็ก พ่อแม่ที่คาดหวังเรื่องการเรียนของเด็กมากเกินไป โดยตั้ง
 กฎเกณฑ์ว่าจะให้อะไร หากเรียนได้ตามที่ตนต้องการ ซึ่งถ้าเด็กทำไม่ได้ก็จะรู้สึกไม่มีความสุขและ
 เสียกำลังใจและที่ร้ายแรงกว่านั้น พ่อแม่บางคนต้องการให้เด็กทำในสิ่งที่ตนเองทำไม่ได้ในอดีต
 การศึกษาของ อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม (2541) พบว่า พ่อแม่มักจะตั้งความหวังกับเด็กในสิ่งที่ตนเอง

ทำไม่ได้หรือไม่ได้ทำ และสูนีย์ สิงหะเชนทร์ (2535) พบว่า เจตคติของพ่อแม่ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก การที่พ่อแม่ไม่ยืดหยุ่นและมักตำหนิหรือชี้แจงซ้ำๆตลอดเวลา เพื่อให้เด็กทำตามความต้องการของตนเอง มีความคาดหวังในตัวเด็กสูง เด็กจะมีความกดดันสูงเพราะกลัวว่าพ่อแม่จะผิดหวัง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความหวังดีของพ่อแม่ที่กลายเป็นความคาดหวังที่สูงมากต่อเด็ก ทำให้เด็กเครียด อึดอัด และหมกมุ่น และอาจจะทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าจะทำไม่ได้ตามที่พ่อแม่คาดหวังไว้ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดความเจ็บป่วยทางกายที่มีสาเหตุมาจากความเครียดทางใจ ที่เรียกว่าจิตสรีระแปรปรวน (Psychosomatic disorder) อาการของโรคนี้จะปวดศีรษะ กังวล เครียด โกรธง่าย ดังนั้นความคาดหวังในตัวเด็กที่สูงเกินไปอาจส่งผลเสียมากกว่าผลดี พ่อแม่ควรตั้งความคาดหวังอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (วิทยา นาควัชระ, 2537) ซึ่งจะส่งผลดีกับตัวพ่อแม่และเด็กเอง

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Murray (1938, อ้างถึงในจินตนา อินทรไทย, 2525) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นการต้องการความสำเร็จหรือความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งยากๆให้ประสบความสำเร็จ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำในการทำงานอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ McClelland (1961) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นให้เด็กมีความพยายามในการเรียนจนประสบความสำเร็จได้ด้วยดี เป็นความปรารถนาในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ รู้สึกมีความสุขกายสุขใจเมื่อประสบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ ลักษณะอีกอย่างของการแสดงออกของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ การวางโครงการระยะยาวซึ่งสัมพันธ์กับความสำเร็จ นอกจากนั้นความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จนั้น ต้องเป็นมาตรฐานอันดีเลิศ (Standard of excellence) และเหนือกว่าบุคคลอื่น เชื่อว่าลักษณะความต้องการสัมฤทธิ์ผลเกิดมาจากอิทธิพลจากการศึกษา การอบรม

เลี้ยงดูตั้งแต่วัยเยาว์ การอบรมเลี้ยงดูให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต้องให้ความอบอุ่น ผู้ปกครองเองต้องตั้งความหวังไว้สูงพอสมควร แต่ไม่สูงเกินความสามารถของเด็ก

จากความหมายข้างต้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พลังกระตุ้นบุคคล ให้มีความพยายาม มีความทะเยอทะยาน มานะบากบั่น ไม่ยอมแพ้สิ่งใดง่ายๆ และพยายามพัฒนางานของตน ให้มีมาตรฐานดีขึ้นเรื่อยๆ

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าครอบครัวที่เลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตย คอยเป็นกำลังใจสนับสนุน ให้คำแนะนำแก่เด็ก และส่งเสริมให้เด็กพึ่งตนเอง เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าครอบครัวที่เลี้ยงดูเด็กแบบเผด็จการหรือแบบปล่อยปะละเลย (Bradburn, 1963) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521) ที่พบว่า การเลี้ยงดูเด็กแบบให้เด็กพึ่งตนเองเร็ว ฝึกทำสิ่งต่างๆได้ด้วยตนเอง เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ถูกฝึกให้พึ่งตนเองช้า

3.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Atkinson (1964) กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยแยกเป็นแรงจูงใจ 2 ประเภท คือ ความต้องการสำเร็จ (hope of success) และความกลัวความล้มเหลว (fear of failure) และแรงจูงใจทั้ง 2 ประเภทนี้มีความขัดแย้งกัน ถ้าบุคคลมีความต้องการความสำเร็จมากกว่าความกลัว บุคคลนั้นจะมุ่งพยายามทำงานให้สำเร็จ แต่ถ้าบุคคลนั้นมีความกลัวมากกว่าต้องการความสำเร็จ บุคคลนั้นก็จะพยายามเลี่ยงงาน

Kagan and Moss (1962) กล่าวว่าความต้องการสัมฤทธิ์เป็นลักษณะที่คงเส้นคงวาของบุคลิกซึ่งขยายจากวัยทารกจนเป็นวัยผู้ใหญ่ และสอดคล้องกับคำสรุปของ Secord and Backman (1964) ที่กล่าวถึงความเห็นจากนักจิตวิทยาหลายท่านที่ศึกษาตรงกันว่า การอบรมเลี้ยงดูและการสั่งสอนเกี่ยวข้องกับการที่เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำ

การที่บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำจะแสดงออกมาให้เห็นในรูปพฤติกรรมแต่ละคน โดย Lindgren (1967) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน (Ambition) มีการแข่งขัน (Competitiveness) และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น (Self-improvement)

McClelland (1969) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือลักษณะของคนที่ประสบความสำเร็จสูง (High achiever) มักมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate risk taking) กล้าเสี่ยงในระดับปานกลาง จะใช้ความสามารถของตนเองมากที่สุด มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวแน่นอน ไม่รอคอยโชคชะตา เชื่อว่าความสำเร็จของงานเกิดจากความสามารถของตนเอง
2. มีความขยันขันแข็ง (Energetic) ชอบทำสิ่งแปลกใหม่ ชอบทำงานที่ต้องใช้ความคิด มีความมานะพยายามค้นคว้าอยู่เสมอ ต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูง เพื่อจะได้มีความภาคภูมิใจในตนเอง
3. มีความรับผิดชอบในตนเอง (Individual Responsibility) เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง มีความมุ่งมั่น และมีความพยายามที่จะทำให้สำเร็จ เมื่อมีความสำเร็จก็จะมี ความพึงพอใจในตนเอง
4. ต้องการความแน่ชัดว่า การตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร (Knowledge of result of decisions) เพื่อพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก
5. มีการคาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of future possibilities) มีแผนการระยะยาว เล็งเห็นการณ์ไกลและการทำงานให้ประสบความสำเร็จนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานอันดีเลิศที่ตนเองได้ตั้งไว้เท่านั้น ซึ่งทำให้เกิดความพอใจ
6. มีความสันทัดในการจัดระบบงาน (Organization Skills) วางงานไหนควรทำดำเนินการก่อนหลัง จัดระบบงานอย่างมีจุดมุ่งหมาย

Santrock (2007) กล่าวว่า กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของวัยรุ่นมีแรงจูงใจหลายกระบวนการที่เกี่ยวข้อง หนึ่งในนั้น คือ แรงจูงใจในการเรียนรู้ (mastery motivation) นักวิจัยจัดให้แรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นรูปแบบหนึ่งในสามรูปแบบของลักษณะการประสบความสำเร็จ (achievement orientation) ซึ่งได้แก่ ลักษณะมุ่งการเรียนรู้ (mastery orientation) ลักษณะช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (helpless orientation) และลักษณะมุ่งแสดงความสามารถ (performance orientation) โดยลักษณะแบบมุ่งเรียนรู้และแบบช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ไม่ได้มีความสามารถโดยทั่วไปที่แตกต่างกัน แต่มีความเชื่อในความสามารถของตนแตกต่างกัน วัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งเรียนรู้เชื่อว่า ความสามารถเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ พวกเขาจะเชื่อในคำกล่าวต่อไปนี้ เช่น "ความฉลาดเป็นสิ่งที่คุณเพิ่มได้เท่าที่คุณต้องการให้เป็น" ขณะที่วัยรุ่นที่มีลักษณะที่

ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เชื่อว่าความสามารถเป็นเรื่องที่ตายตัวและเปลี่ยนแปลงไม่ได้ พวกเขาเชื่อในประโยคที่ว่า “คุณสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ แต่ความฉลาดของคุณยังคงอยู่ในระดับเดิม”

นอกจากนั้นยังมีการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของวัยรุ่นในการประสบความสำเร็จทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ Santrock (2007) พบว่านักเรียนที่คิดว่าความฉลาดเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ มีการวางแผนเป้าหมายในการเรียน รวมทั้งมีความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับความพยายาม และมีลักษณะการระบุสาเหตุแบบมุ่งเรียนรู้ จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ Rosen (1959) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดจากกระบวนการที่สำคัญอย่างน้อย

2 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการที่พ่อแม่ฝึกลูกเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล (Achievement training) พ่อแม่ต้องกำหนดมาตรฐานการทำงาน และตั้งเป้าหมายสำหรับเด็กเอาไว้สูง
2. กระบวนการฝึกความเป็นอิสระ (Independent training) เกิดจากการที่พ่อแม่ได้อธิบายและแสดงให้ลูกเห็นว่า พ่อแม่มีความมุ่งหวังที่จะให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการ ความปรารถนาไปสู่ความสำเร็จที่ตั้งไว้ ลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความทะเยอทะยาน มุ่งมั่นสูงกว่าผู้อื่น และไม่กลัวที่จะเสี่ยงจะทำงานยากๆ ที่ผ่านเข้ามา

3.3 อิทธิพลโดยรวมของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

McClelland (1953) ได้สรุปอิทธิพลโดยรวมของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมของบุคคลดังนี้

1. ทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
2. เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองและตรงกับความเป็นจริง ไม่เชื่อเรื่องดวงหรือโชคชะตา ตั้งเป้าหมายที่ตรงกับความเป็นจริงและพยายามไปสู่เป้าหมายที่ตั้งนั้นให้ได้ เลือกทำงานที่ถนัดมีความเหมาะสมเพื่อให้เกิดผลเกิดความสำเร็จด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับ Atkinson (1964) ซึ่งได้สัมภาษณ์ผู้ที่ต้องการความสำเร็จและกลัวความล้มเหลว ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้ที่ต้องการความสำเร็จมักจะตั้งจุดมุ่งหมายที่

เป็นจริง ไม่สูงไม่ต่ำจนเกินไป ส่วนบุคคลที่กลัวความล้มเหลวนั้น มักจะตั้งจุดมุ่งหมายที่ไม่สมจริง มักจะตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

3. มีความมุ่งมั่น พยายาม หรือมีแรงจูงใจในการทำงานสูง โดยเฉพาะกรณีซึ่งได้ทำงาน ทำทหายความคิด และทำทหายความสามารถ แต่ถ้าให้ทำงานประจำ ไม่ต้องใช้ความคิดริเริ่มไม่ต้อง แก้ไขปัญหา เขาจะไม่ชอบทำ

4. มีความพอใจและสนใจทำงานที่มีการวัดและการประเมินคุณภาพการปฏิบัติและ ผลงานอย่างเป็นปรนัย ไม่ชอบงานที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นอัตนัย

5. สิ่งล่อใจในการทำงาน ไม่ใช่ตำแหน่ง ชื่อเสียง เกียรติยศ หรือรายได้ เพราะสิ่งเหล่านี้ เป็นเพียงส่วนประกอบหรือผลพลอยได้เท่านั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำงานเพื่องานอย่าง แท้จริงและรู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

4. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์

Bronfenbrenner (1989) เสนอแนวคิดในการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมไว้ เรียกว่า Ecological Approach ในแนวคิดนี้ได้แบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็น ระบบต่อเนื่องกัน แต่ละระบบมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันด้วย ดังนี้

1. ระบบจุลภาค เป็นสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับตัวที่สุดและให้ประสบการณ์โดยตรง หน่วยแรกที่สุด คือ ครอบครัวที่พ่อแม่และลูกมีปฏิสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังมีหน่วยอื่นอีก เช่น ครอบครัวของญาติ ศูนย์เลี้ยงดูแลเด็ก ห้องเรียนที่โรงเรียน เป็นต้น ในแต่ละระบบจุลภาคนี้ พฤติกรรมของเด็กจะกระทบต่อคนอื่นๆ ซึ่งเขาเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อเด็กในรูปแบบใหม่ได้ แม้แต่ทารกในครรภ์ก็อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาแล้วส่งผลย้อนกลับต่ออนาคตของ ทารกได้ สิ่งแวดล้อมใดที่คนทุกคนในนั้นสามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันได้ทั่วถึงจัดเป็นระบบจุลภาค
2. ระบบปฏิสัมพันธ์ เป็นระบบสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงระบบจุลภาคต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน เช่น ความสัมพันธ์ ระหว่าง ญาติพี่น้อง ระหว่าง ครอบครัวและโรงเรียน เด็กที่มีปัญหาที่บ้านจะไป สร้างปัญหาที่โรงเรียนไม่ตั้งใจเรียน เด็กจากครอบครัวอ่อน มักจะเป็นเด็กเร่ร่อนที่โรงเรียน

ตั้งใจและเอาใจใส่กับการเรียน เป็นต้น

3. ระบบภายนอก เป็นสภาพทางสังคมที่คนเราไม่ได้รับประสบการณ์โดยตรง แต่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมหรือพัฒนาการของบุคคลได้ เช่น ทักษะทางสังคมความสำเร็จในหน้าที่การงานของพ่อแม่มีส่วนในการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้ลูกได้มากหรือน้อย หรือนโยบายของรัฐบาล ข้อกำหนด และเครือข่ายทางสังคมระหว่างกลุ่มคน

4. ระบบมหภาค คือ ระบบใหญ่ที่สุดของสังคม ซึ่งเป็นที่รวมทุกระบบที่กล่าวมาให้เกี่ยวเนื่องกันเป็นวัฒนธรรมใหญ่และวัฒนธรรมย่อยของสังคม วัฒนธรรมเป็นการปฏิบัติและแนวดำเนินชีวิต ซึ่งยอมรับกันในสังคมและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ได้แก่ ทักษะเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในแต่ละวัยว่า ควรสอนอะไรให้เด็ก เพื่อทำหน้าที่ในสังคม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ควรมีความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง

5. ระบบเหตุการณ์แวดล้อม เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตลอดช่วงชีวิตของบุคคล และรวมถึงเหตุการณ์ซึ่งเป็นประวัติของบุคคลผู้นั้นด้วย เช่น อิทธิพลของการหย่าร้างที่มีต่อเด็ก ซึ่งนักวิจัยพบว่า การหย่าร้างนั้นจะเกิดผลทางลบมากที่สุดต่อเด็กในปีแรก และมีผลต่อเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง แต่หลังจากการหย่าไปแล้วประมาณ 2 ปี เด็กจะเริ่มปรับตัวได้ ระบบของสิ่งแวดล้อมที่เสนอโดย Bronfenbrenner แต่ละระบบมีส่วนสร้างพฤติกรรมของบุคคล และอาจถูกเปลี่ยนแปลงได้จากคนในระบบนั้นๆ มนุษย์ที่พัฒนาหรือเติบโตมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ย่อมมีพฤติกรรมและลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันไปด้วย

ความเชื่อของกลุ่มพฤติกรรมนิยม คือ พฤติกรรมทุกอย่างจะต้องมีสาเหตุพฤติกรรมเป็น การตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้า มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งแยกย่อยไปได้เป็น 2 แนวคิด คือ แนวคิดของทฤษฎีที่ว่าด้วยการกำหนดเงื่อนไข (The Conditioning theory) และแนวคิดของทฤษฎีที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ต่อเนื่อง (The Connectioning theory) ทฤษฎีที่ว่าด้วยการกำหนดเงื่อนไข เชื่อว่าสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง เมื่อไม่สามารถทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ต้องหาสิ่งเร้าอื่นที่เหมาะสมมาเข้าคู่เพื่อทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ส่วนทฤษฎีที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เชื่อว่าการตอบสนองหรือการกระทำใดก็ตามเมื่อได้ผลเป็นที่น่าพอใจและแก้ปัญหาได้ บุคคลจะจำการตอบสนองหรือการกระทำนั้น ๆ ไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่คล้ายสถานการณ์เดิมอีก แนวคิดและทฤษฎีจากนักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมเป็นแนวทางในการพัฒนาและ

ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในแง่มุมต่าง ๆ โดยใช้สิ่งเร้าที่เลือกสรรแล้วมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ซึ่งกลุ่มพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า เราสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลได้โดยใช้สิ่งเร้าที่บุคคลต้องการมากำหนดการกระทำ และการใช้แรงเสริมหรือรางวัลมาทำให้พฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้นอีกจนกลายเป็นพฤติกรรมที่ถาวรและทำดีโดยสม่ำเสมอ

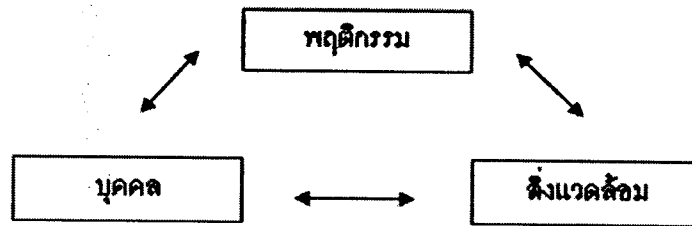
4.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้

หากกล่าวถึงการศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่หลักของวัยรุ่นโดยระบบการศึกษาในโรงเรียนเป็นปัจจัยทางสังคมปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางปัญญา (Dornyei, 2001) ดังนั้นการประสบความสำเร็จทางการศึกษาจึงมีความสำคัญสำหรับวัยรุ่น และวัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่อยู่รอบตัว โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่รอบข้างเป็นพิเศษ วัยรุ่นให้ความสำคัญกับการค้นหาเอกลักษณ์ในตนเอง (Erikson, 1959 อ้างถึงใน เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2549) การยอมรับจากผู้อื่นและความภูมิใจในตนเอง หากวัยรุ่นไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษาก็จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเหล่านี้ เช่น ประสบปัญหาในการค้นหาเอกลักษณ์ในตนเองและการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนการในอนาคต หรือขาดความภาคภูมิใจในตนเอง

Dornyei (2001) กล่าวว่า พัฒนาการที่สำคัญที่สุดในช่วงเวลาที่ผ่านมาของจิตวิทยาแรงจูงใจคือการเพิ่มความสำคัญของการศึกษาแรงจูงใจจากบริบทของสังคมและวัฒนธรรม นอกเหนือจากการศึกษาแรงจูงใจส่วนบุคคล พบว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรม และความสำเร็จของมนุษย์

จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ Bandura (1986, อ้างถึงในดุสิตา ตีนุกคำ, 2553) กล่าวว่า ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการนั้นจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรม บุคคล และสิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อกัน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดของ Bandura

ที่มา : Bandura (1986, อ้างถึงในดุสิตา ตีบุคคำ, 2553)

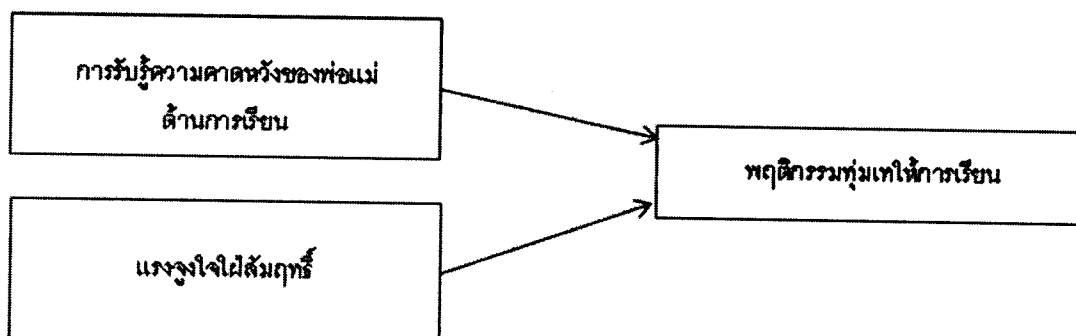
ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ความคาดหวัง ความเชื่อ อารมณ์ และความสามารถทางปัญญาของบุคคล จะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้โดยอิทธิพลทางสังคมที่ให้ข้อมูล และกระตุ้นการตอบสนองทางอารมณ์โดยผ่านตัวแปรการสอน และการชักจูงทางสังคม ขณะเดียวกัน บุคคลจะกระตุ้นปฏิกิริยาการตอบสนองที่แตกต่างจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เขาอาศัยอยู่ รวมถึงจากลักษณะทางกายภาพของเขา (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2550)

Santrock (2007) มีแนวคิดที่ว่าพ่อแม่มีอิทธิพลต่อความคิดของวัยรุ่น โดยเจตคติต่างๆของพ่อแม่จะส่งผลต่อแรงจูงใจในการแสวงหาความรู้ของวัยรุ่น ขณะที่ Dornyei (2001) กล่าวว่าพัฒนาการที่สำคัญที่สุดในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาของจิตวิทยาแรงจูงใจคือการเพิ่มความสำคัญในการศึกษาแรงจูงใจที่มาจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรมนอกเหนือจากตัวปัจเจกบุคคล กล่าวคือสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรมและความสำเร็จของมนุษย์ และจากการศึกษาอิทธิพลของบิดามารดาพบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของครอบครัวนั้นเชื่อมโยงกับความสำเร็จทางการศึกษาของเด็ก ซึ่งโดยทั่วไปตัวแปรต่างๆเกี่ยวกับครอบครัวจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างๆด้านการเรียนของนักเรียน (Gottfried, Fleming, & Gottfried, 1994, อ้างถึงในดุสิตา ตีบุคคำ, 2553) นอกจากนี้ Gonida และคณะ (2009) กล่าวว่า เมื่อนักเรียนรับรู้ว่ามีบิดามารดาของตนต้องการให้ตนเองพยายามพัฒนาทักษะ ความสามารถใหม่ๆ ใส่ใจกับการทำ

ความเข้าใจ การเรียนรู้เชิงลึก และพัฒนาตนเองในฐานะนักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนมีเป้าหมาย มุ่งเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกในการเรียนของนักเรียน

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปเป็นโมเดลแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยจากพ่อแม่มีอิทธิพลต่อความคิดของวัยรุ่น ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมในด้านการเรียน และนอกจากนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลทำให้วัยรุ่นประสบความสำเร็จในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ พบการศึกษา ดังนี้

การศึกษาของ นลินี ธรรมอำนายสุข (2541) ศึกษา "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2540 จำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่พ่อแม่ตั้งความหวังให้เรียนจบเพียงระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อออกไปทำงานจนเจ็ครอบครัวนั้น ให้ความเครียดสูงกว่านักเรียนที่พ่อแม่คาดหวังให้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูและความคาดหวังนั้นมีผลต่อเด็ก

การศึกษาจินตนา อินทรไทย (2525) พบว่า ความมุ่งหวังของผู้ปกครองในด้านการศึกษาของบุตร และการวางแผนอนาคตสำหรับบุตรเป็นแรงกระตุ้นประเภทหนึ่งต่อผลการเรียนของบุตรเป็นอย่างมาก และสัมพันธ์ภาพ ความใกล้ชิดสนิทสนมของคนในครอบครัว การให้ความรัก ความอบอุ่นและครอบครัวรักใคร่กันดี ทำให้เด็กขุ่นใจ มั่นใจ และมีกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน

การศึกษาของ Winterbottom (1973) พบว่า ลักษณะโครงสร้างของครอบครัวหรือคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ต่างกัน โดยเฉพาะความแตกต่างของพ่อแม่เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกจะนำไปสู่ความต้องการการสัมฤทธิ์ต่ำหรือสูงในเด็ก

การศึกษาของ Dusek (1980) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของพ่อแม่ พบว่า พ่อแม่ที่คาดหวังในตัวเด็กเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กมีความพยายามมากขึ้นในการทำตามที่พ่อแม่คาดหวัง

Chen and Lan (1998) ศึกษาการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องการเรียนของเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น โดยเปรียบเทียบระหว่างเด็กสัญชาติอเมริกัน เด็กสัญชาติจีน และเด็กสัญชาติจีนอเมริกัน พบว่าเด็กทั้งสามเชื้อชาตินั้นมีความต้องการที่จะทำตามความคาดหวังของพ่อแม่ แต่เด็กสัญชาติจีนนั้นจะยอมรับและทำตามความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนมากกว่าเด็ก

สัญชาติอเมริกัน และสัญชาติจีนอเมริกัน เนื่องจากเด็กสัญชาติจีนได้รับการปลูกฝังให้เคารพและทำตามความต้องการของผู้ใหญ่

การศึกษาของ Anderson (1995) พบว่าความคาดหวังของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก ถ้าพ่อแม่มีความคาดหวังสูง เด็กจะเกิดความพยายามที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามที่พ่อแม่คาดหวัง

จากการศึกษาของ ดุสิตา ตีนุกคำ (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของลักษณะเป้าหมายของบิดามารดาที่มีต่อพฤติกรรมและความรู้สึกลอยากเรียน และผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีลักษณะเป้าหมายส่วนตัวของนักเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน พบว่าลักษณะเป้าหมายของบิดามารดาแบบมุ่งเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมอยากรเรียน ความรู้สึกลอยากเรียน และผลการเรียน และลักษณะเป้าหมายของบิดามารดาแบบมุ่งแสดงความสามารถมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลการเรียน

Myer (1965) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับคะแนนเฉลี่ย (GPA) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 524 คน โดยเป็นชาย 261 คน เป็นหญิง 263 คน ในระดับมัธยมศึกษาจากรัฐต่างๆในสหรัฐอเมริกา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมธี โพพิพัฒน์ (2523) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยที่นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนในระดับชั้นเดียวกันที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประกายทิพย์ พิชัย (2539) ศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาของปาริฉัตร อ้นประเสริฐ (2543) ซึ่งศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า พ่อแม่ส่วนมากจะคาดหวังเรื่องการเรียนของเด็กเป็นส่วนมาก หวังให้เด็กเรียนได้ผลการเรียนที่ดี และสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ และจากผลงานวิจัยพบว่า ความคาดหวังด้านการเรียนของพ่อแม่ นั้นมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถทางการเรียนของเด็ก แต่ถ้าพ่อแม่คาดหวังสูงเกินความสามารถของเด็กก็อาจส่งผลกระทบต่อความขัดแย้งภายในครอบครัวได้ นอกจากนี้หากพ่อแม่ใช้เหตุผลและความยืดหยุ่นก็จะส่งผลดีต่อตัวเด็ก เพราะว่าเด็กจะรับรู้ถึงแรงผลักดันที่จะไปสู่ความคาดหวังนั้นให้ได้ และเด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะพยายามทำให้ได้ตามเป้าหมายที่พ่อแม่คาดหวังไว้ เพื่อสนองต่อความคาดหวังของพ่อแม่ตนเอง และยังกล่าวได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของเด็ก นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้อันส่งผลให้มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่สูง ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นสามารถส่งเสริมได้โดยการจัดโปรแกรมส่งเสริมให้กับผู้เรียน ซึ่งครอบครัวก็มีส่วนสำคัญไม่น้อยในการส่งเสริมปัจจัยดังกล่าว

จากความเป็นมาของทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย เพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นแนวทางให้กับพ่อแม่ว่าควรแสดงออกอย่างไรถึงความคาดหวังด้านการเรียน ให้มีความสำคัญและส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เป็นการเสริมแรงทางบวกและให้เด็กไปถึงเป้าหมายที่คาดหวังไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนตามการรับรู้ของเด็กมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้
3. การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะร่วมกันทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมและพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ทั้งเพศชายและหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนทั้งสิ้น 120 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนของนักเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน หมายถึง การรับรู้ของเด็กที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของพ่อแม่ด้านพฤติกรรมการไปโรงเรียน การมีวินัยด้านการเรียน ด้านความเอาใจใส่ด้านการเรียน และด้านการศึกษาต่อในอนาคต วัดโดยแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนที่พัฒนามาจาก แบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนของ อภิญา รักษิณ (2550) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมด้านการไปโรงเรียนและการมีวินัยด้านการเรียน ด้านความเอาใจใส่ด้านการเรียน และด้านการศึกษาต่อในอนาคต โดยมีมาตรวัด 5 ระดับ ตั้งแต่ “รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในด้านการเรียนมากที่สุด” จนถึง “รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในด้านการเรียนน้อยที่สุด”

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พลังที่กระตุ้นให้บุคคลมีแรงใจ มีความพยายาม มีความทะเยอทะยาน ความต้องการความสำเร็จ หรือความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีวัดโดยแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่พัฒนามาจาก แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ ทศพร ประเสริฐสุข (2525) มีมาตรวัด 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย”

พฤติกรรมห่มเทให้การเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ประสงค์ในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความตั้งใจเรียน (involved) การไม่ล้มเลิก (give-up - reversal) ความมีสมาธิ (distract - reversal) ความพยายาม (effort) และความมีส่วนร่วม (participate) ของนักเรียนในการเรียน ซึ่งในงานวิจัยนี้พฤติกรรมห่มเทให้การเรียนสามารถวัดได้จากคะแนนรวมของแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนามาจาก ดุสิตา ตีนุกคำ (2553) โดยอ้างอิงจากแบบวัด Perceived Behavioral Engagement ของ Miserandino (1996) ซึ่งดัดแปลงจาก Rochester Assessment of Interlectual Social Engagement (RAISE)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับพ่อแม่ว่าควรตั้งความคาดหวังต่อเด็กมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เกิดผลดีกับตัวเด็ก
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียน

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสิ้น 120 คน จากโรงเรียนต่อไปนี้
ได้แก่ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา2 และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร โดยเป็นเพศชาย 65 คนและเพศหญิง 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ โรงเรียน แผนการเรียน
2. แบบวัดการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนของ อภิญา รักศิลสัย (2550)
3. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ ทศพร ประเสริฐสุข (2525)
4. แบบวัดพฤติกรรมอยากเรียน ของ ดุสิตา ดีบุคคำ (2553)

การพัฒนาเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสร้างคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลาย ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ เพศ โรงเรียน และแผนการเรียน โดยเป็นข้อคำถามให้ตอบ
จำนวน 4 ข้อ

2. แบบวัดการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน

แบบวัดนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดระดับการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน สร้างโดย อภิญา รักศิลสังข์ (2550) โดยผู้วิจัยได้สร้างมาตรวัดจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังของพ่อแม่ โดยมีคำจำกัดความว่า "การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน คือ การรับรู้ของเด็กที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของพ่อแม่ด้านพฤติกรรมการไปโรงเรียน การมีวินัยด้านการเรียน การเอาใจใส่ด้านการเรียน และการศึกษาต่อในอนาคต" และจากคำจำกัดความดังกล่าว ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน ตอบคำถามที่ว่า "ท่านรับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังด้านการเรียนอย่างไรบ้าง" และนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างแบบสอบถาม แบบวัดชุดนี้ประกอบด้วยข้อกระทงแยกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการไปโรงเรียนและการมีวินัยในโรงเรียน ด้านความเอาใจใส่ในการเรียน และด้านการศึกษาต่อในอนาคต และข้อกระทงทั้งหมดเป็นข้อกระทงทางบวก โดยมีมาตรวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอกัน ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อกระทงจำนวน 18 ข้อ โดยเรียงข้อกระทงขององค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมการไปโรงเรียนและการมีวินัยในการเรียน จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7
2. ด้านการเอาใจใส่ในการเรียน จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8,9,10,11,12
3. ด้านการเรียนในอนาคต จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 13,14,15,16,17,18

เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนมากที่สุด
ค่อนข้างเห็นด้วย	หมายถึง รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอกัน	หมายถึง รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนปานกลาง
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	หมายถึง รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง รับรู้ว่าคุณแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอกๆกัน	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 60 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง ตอบแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ (Corrected item – total correlation: CITC) พบว่าข้อกระทงจำนวน 18 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อกระทงอีก 4 ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์นั้น ผู้วิจัยได้ตัดออกไป และเมื่อวิเคราะห์ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน พบว่า (Cronbach's coefficient alpha) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .799

2. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สร้างและพัฒนาโดย ทศพร ประเสริฐสุข (2525) โดยยึดหลักทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1953) และ Atkinson (1964) ซึ่งตรงกับทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ และในการนำมาใช้กับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทศพร ประเสริฐสุข (2525) ที่มีข้อกระทงจากทั้งหมด 58 ข้อ และนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 47 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อกระทงทางบวกและข้อกระทงทางลบ

โดยข้อกระทงทางบวกมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอกๆกัน	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

โดยข้อกระทงทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอกๆกัน	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

ข้อกระทงทางบวกมี 43 ข้อ คือข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,19,20,21,22,23,24, 25,26,27,28,29,30,31,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,44,46,47

ข้อกระทงทางลบ มี 4 ข้อ คือ ข้อที่ 18,32,43,45

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 60 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง ตอบแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ (Corrected item – total correlation: CITC) พบว่าข้อกระทงจำนวน 47 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อกระทงอีก 11 ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์นั้น ผู้วิจัยได้ตัดออกไป และเมื่อวิเคราะห์ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน พบว่า (Cronbach's coefficient alpha) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .925

3. แบบวัดพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

แบบวัดพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้นี้มาจาก แบบวัดพฤติกรรมอยากเรียนพัฒนาขึ้นโดย ดุสิตา ตีบุกคำ (2553) โดยอ้างอิงจากแบบวัด Perceived Behavioral Engagement ของ Miserandino (1996) ซึ่งพัฒนามาจาก Rochester Assessment of Intellectual and Social Engagement (RAISE) แบบวัดพฤติกรรมอยากเรียน มีข้อกระทงทั้งหมด 26 ข้อ และมีข้อกระทงที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม จำนวน 2 ข้อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงตัดข้อกระทงที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแบบวัดออก ทำให้เหลือข้อกระทงจำนวน 24 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อกระทงทางบวกและข้อกระทงทางลบ โดยแบ่งเป็นข้อกระทงตามองค์ประกอบดังนี้

1. ความตั้งใจเรียน (involved) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 1,9,15,16,19,20
2. การไม่ล้มเลิก (give-up - reversal) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 2,3,4,17,23
3. ความมีสมาธิ (distract – reversal) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 6,7,8,11,21
4. ความพยายาม (effort) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 5,10,12,13,18,22
5. ความมีส่วนร่วม (participant) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ 14,24

โดยข้อกระทงทางบวกมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอๆกัน	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

โดยข้อกระทงทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วยพอๆกัน	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

ข้อกระทงทางบวกมี 14 ข้อ คือข้อที่ 1,4,5,9,12,13,14,15,16,17,18,19, 20, 24,

ข้อกระทงทางลบ มี 10 ข้อ คือ ข้อที่ 2,3,6,7,8,10,11,21,22,23

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 60 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง ตอบแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ (Corrected item – total correlation: CITC) พบว่าข้อกระทงจำนวน 24 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ห้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อกระทงอีก 2 ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์นั้น ผู้วิจัยได้ตัดออกไป และเมื่อวิเคราะห์ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน พบว่า (Cronbach's coefficient alpha) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .900

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้ กลุ่มผู้วิจัยเขียนจดหมายขออนุญาตส่งไปยังผู้อำนวยการของโรงเรียนที่จะเข้าไปขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่ผู้วิจัยเป็นศิษย์เก่าเพื่อเข้าเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว กลุ่มผู้วิจัยจึงเดินทางไปแจกมาตรวัดด้วยตนเอง ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืน โดยคัดเลือกเฉพาะชุดที่สมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS for Window

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) สถิติที่ใช้มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2. สถิติเชิงวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมอยากเรียนของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์
สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา2 และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 140 ชุด และได้แบบสอบถามที่มีความเรียบร้อยสมบูรณ์กลับมาจำนวน 120 ชุด จากนั้น จึงนำข้อมูลที่ได้เสนอด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร (Pearson's Product Moment Correlation Coefficiency) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

2.2 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในรูปแบบจำนวน ร้อยละ ปรากฏในตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตาราง 1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุและเพศ ($n = 120$)

	กลุ่มตัวอย่าง				รวม	
	ชาย		หญิง			
อายุ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
16	21	17.50	18	15.00	39	32.50
17	27	22.50	22	18.33	49	40.83
18	17	14.17	15	12.50	32	26.67
รวม	65	54.17	55	45.83	120	100.00

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 และนักเรียนหญิงจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 รวมทั้งสิ้น 120 คน โดยกลุ่มตัวอย่างอายุตั้งแต่ 16-18 ปี โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.83 อายุ 17 ปี และรองลงมาอายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.50 และอายุ 18 ปี คิดเป็น ร้อยละ 26.67 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผู้วิจัยใช้หลักสถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ที่การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่มีต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และใช้หลักสถิติการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณในการพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวปรากฏในตาราง 3-5

2.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ตารางที่ 2

แสดงค่าสหสัมพันธ์ของการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ($n = 120$)

	พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้	การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้	1.000	-	-
การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน	0.085	1.000	-
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	0.362***	0.270***	1.000

หมายเหตุ *** $p < .01$

ตาราง 3 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งค่านี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดว่ามีมากน้อยเพียงใด และมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ทั้งนี้ยิ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่ใดใกล้เคียง 1 หรือ -1 ก็ยิ่งแปรว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันสูงและมีโอกาสมีนัยสำคัญทางสถิติมากขึ้นเท่านั้น และหากว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 1 หรือ -1 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันแบบสมบูรณ์

นอกจากนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นบวกจะแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มหรือลด อีกตัวแปรหนึ่งก็จะมีค่าเพิ่มหรือลดตามไปด้วย แต่หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ ก็แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์ไปในทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มหรือลด อีกตัวแปรหนึ่งก็จะกลับมีค่าลดหรือเพิ่มตรงกันข้ามกัน

จากตารางที่ 3 พบว่าจากตารางค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ พบว่าคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = 0.362, p < .01$) มีกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้มีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ก็จะมีพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้สูงตามไป หรือถ้ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ก็จะมีพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ต่ำไปด้วย

นอกจากนั้นพบว่า การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r = 0.270, p < .01$) มีกับการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนมีค่าเป็นบวกซึ่งแสดงว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนสูง ก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตามไป หรือถ้าตัวอย่างมีการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนต่ำ ก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไปด้วย

ในส่วนของการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ จากผลของการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนกับพฤติกรรมทุ่มเทให้เรียนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน ($r = 0.085, p > .05$)

2.2 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ

ตารางที่ 3

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณของพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ วิเคราะห์ด้วยการนำตัวแปรเข้าสมการพร้อมกัน (Enter Method) ($n = 120$)

Model	R	R square	R square change	Std. Error	F
1	0.363	0.131	0.131	10.661	8.855***

หมายเหตุ *** $p < .01$

จากการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ด้วยวิธีการนำตัวแปรเข้าสมการพร้อมกัน (Enter Method) พบว่า สมการความถดถอยสามารถทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 8.855, p < .01$ โดยมีขนาดความสัมพันธ์ 0.363 และสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ ร้อยละ 13.10

ตารางที่ 4

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวทำนายในรูปคะแนนดิบ (b) คะแนนมาตรฐาน (Beta) และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของ Beta (n = 120)

ตัวแปร	Unstandardized	Std.	Standardized	t
	Beta (b)	Error	Beta (β)	
ค่าคงที่	48.362	10.661	-	4.536***
1. คะแนนการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน	-.019	.121	-.014	-.153
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	.212	.052	.366	4.091***

หมายเหตุ *** $p < .01$

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรที่มีความสามารถในการพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = 0.366$) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ดังนี้

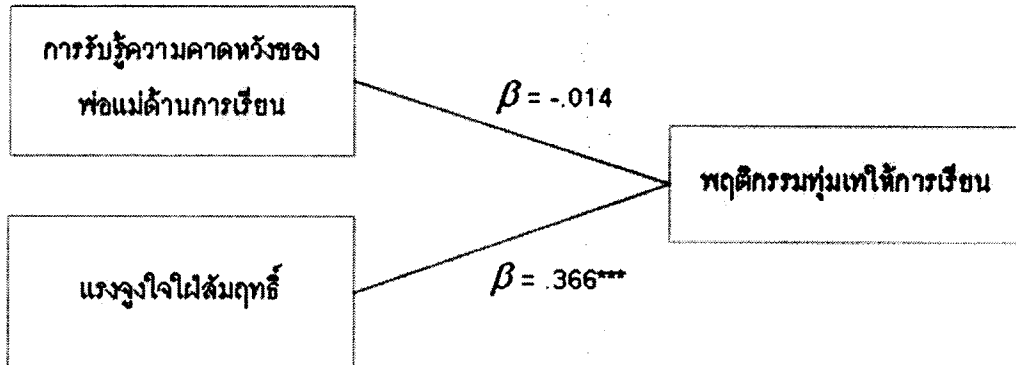
พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ = $48.362 + 0.212$ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์*** - 0.019 การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน

หมายเหตุ *** $p < .01$

จากสมการพยากรณ์สามารถแปลความดังนี้

ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.212 นั่นคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ เพิ่มขึ้น 0.212 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นให้คงที่

ภาพที่ 3 แสดงความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแปรการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า แม้การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ก็มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพียงตัวเดียว ที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ได้ จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนไม่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียน ($\beta = -0.014, p > .05$) และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ ($r = 0.085, p > .05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้นั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ผู้วิจัยอธิบายไว้ว่า การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนตามการรับรู้ของเด็กมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียนรู้ ดังการศึกษาของจินตนา อินทรไทย (2525) พบว่า ความมุ่งหวังของผู้ปกครองในด้านการศึกษาของบุตร และการวางแผนอนาคตสำหรับบุตรเป็นแรงกระตุ้นประเภทหนึ่งต่อผลการเรียนของบุตรเป็นอย่างมาก และสัมพันธ์ภาพ ความใกล้ชิดสนิทสนมของคนในครอบครัว การให้ความรัก ความอบอุ่นและครอบครัวรักใคร่กันดี ทำให้เด็กขุ่นใจ มั่นใจ และมีกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ แต่จากทฤษฎีดังกล่าวก็สามารถอธิบายได้ว่า หากครอบครัวขาดความใกล้ชิดสนิทสนม และปราศจากสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่นแล้ว อาจส่งผลให้เด็กไม่รับรู้ถึงความคาดหวังของผู้ปกครอง หรือการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองบิดเบือนไปจากความเป็นจริง อันส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกมาไม่สอดคล้องกับความคาดหวังอย่างแท้จริง แม้ว่าผู้ปกครองจะแสดงออกถึงความคาดหวังแล้ว เด็กก็อาจจะมีพฤติกรรมต่อต้านกับสิ่งที่ผู้ปกครองตั้งใจไว้ อันเป็นการแสดงออกถึงการเรียกร้องความรักความอบอุ่น

นอกจากนี้การที่พ่อแม่แสดงออกถึงความคาดหวังอย่างไม่เหมาะสม เช่น คาดหวังในตัวเด็กมากเกินไป ซึ่งอาจจะเกินความสามารถของเด็ก อาจจะเป็นผลให้เกิดความเครียด ส่งผลให้เด็กเลิกสนใจความตั้งใจที่จะทำตามความมุ่งหวังนั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Dusek (1980) ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของพ่อแม่ พบว่า พ่อแม่ที่คาดหวังในตัวเด็กเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กมีความพยายามมากขึ้นในการทำตามที่พ่อแม่คาดหวัง

สมมติฐานข้อที่ 2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.362, p < .01$) และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .366, p < .01$) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ร้อยละ 13.10

จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ โดยมีขนาดระดับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.362 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ก็จะมีพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้สูงตามไป หรือถ้ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ก็จะมีพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ต่ำไปด้วย

การที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ นั้น สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลหลายประการ อันดับแรก คือ การที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ทั้งในการทำให้นักเรียนเกิดความพยายาม ทุ่มเทในการทำงานที่ยากลำบากและมีความท้าทาย พร้อมทั้งจะทำงานต่างๆ ด้วยความอดทน ต้องการฝ่าฝืนเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่ยากให้สำเร็จได้ โดยไม่ยอมแพ้ ซึ่งแสดงให้เห็นได้จากพฤติกรรมตามที่ McClelland (1961) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นให้เด็กมีความพยายามในการเรียนจนประสบความสำเร็จได้ด้วยดี เป็นความปรารถนาในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ รู้สึกมีความสุขกายสุขใจเมื่อประสบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ ลักษณะอีกอย่างของการแสดงออกของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ การวางโครงการระยะ

ยาวซึ่งสัมพันธ์กับความสำเ็จ นอกจากนั้นความปรารถนาที่จะประสบความสำเ็จนั้น ต้องเป็นมาตรฐานอันดีเลิศ (Standard of excellence) และเหนือกว่าบุคคลอื่น โดยการที่บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำจะแสดงออกมาให้เห็นในรูปพฤติกรรมแต่ละคน โดย Lindgren (1967) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน (Ambition) มีการแข่งขัน (Competitiveness) และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น (Self-improvement) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ และมีส่วนช่วยให้นักเรียนประสบความสำเ็จในการเรียนต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ McClelland (1969) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือลักษณะของคนที่ประสบความสำเ็จสูง (High achiever) มักมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้ กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate risk taking) กล้าเสี่ยงในระดับปานกลาง จะใช้ความสามารถของตนเองมากที่สุด มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวแน่นอน ไม่รอคอยโชคชะตา เชื่อว่าความสำเ็จของงานเกิดจากความสามารถของตนเอง มีความขยันขันแข็ง (Energetic) ชอบทำสิ่งแปลกใหม่ ชอบทำงานที่ต้องใช้ความคิด มีความมานะพยายามค้นคว้าอยู่เสมอ ต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูง เพื่อจะได้มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในตนเอง (Individual Responsibility) เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง มีความมุ่งมั่น และมีความพยายามที่จะทำให้สำเ็จ เมื่อมีความสำเ็จก็จะมีพึงพอใจในตนเอง ต้องการความแน่ชัดว่า การตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร (Knowledge of result of decisions) เพื่อพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก มีการคาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of future possibilities) มีแผนการระยะยาว เล็งเห็นการณ์ไกลและการทำงานให้ประสบความสำเ็จนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานอันดีเลิศที่ตนเองได้ตั้งไว้เท่านั้น ซึ่งทำให้เกิดความพอใจ มีความสันทัดในการจัดระบบงาน (Organization Skills) ว่างานไหนควรทำดำเนินงานก่อนหลัง จัดระบบงานอย่างมีจุดมุ่งหมาย

สำหรับงานวิจัยในไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้เห็นได้จากงานวิจัยของ ปาริฉัตร อ้นประเสริฐ (2543) ซึ่งศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อพฤติกรรมทุ่มเทในการเรียนอันแสดงออกมาให้เห็นในรูปของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในทางที่ดี

ผลการศึกษาในข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยในไทยที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ซึ่งแสดงออกมาให้เห็นได้จากสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทั้งในระดับปริญญาตรี (ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ, 2542) ระดับประถมศึกษา (สมชัย วงษ์นายะ, 2524)

ผลการวิจัยที่ผ่านมาในข้างต้นช่วยสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้สูง ในทางตรงกันข้ามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะมีพฤติกรรมทุ่มเทให้เรียนต่ำ จึงถือว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมอยากเรียนของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

สมมติฐานข้อที่ 3 การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะร่วมกันทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

จากการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ด้วยวิธีการนำตัวแปรเข้าสมการพร้อมกัน

(Enter Method) พบว่า สมการความถดถอยสามารถทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 8.855, p < .01$) แต่อย่างไรก็ตาม มีตัวแปรที่ทดสอบเพียง 1 ตัวที่สามารถใช้ทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งก็คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีขนาดความสัมพันธ์ 0.363 และสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ร้อยละ 13.10 สำหรับตัวแปรการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนนั้นพบว่าไม่มีอำนาจพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

กล่าวได้ว่าการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่อาจจะส่งผลทางลบต่อพฤติกรรมทางการเรียนของเด็กบางกลุ่ม และอาจส่งผลทางบวกต่อเด็กบางกลุ่ม ซึ่งสามารถอธิบายได้จากงานวิจัยในอดีตว่า ความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีความสัมพันธ์ทั้งทางบวกและทางลบต่อพฤติกรรมของเด็ก จากการวิจัยของ อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินทร์ ชูชม (2530) กล่าวว่า ความหวังของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก ทำให้ทุ่มเทความคาดหวังทั้งหมดไว้ที่เด็ก ต้องการให้เด็กเป็นไปตามที่คาดหวังให้ได้ จนขาดความรักและความเข้าใจ ความใกล้ชิดสนิทสนม สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหา ทั้งกับตัวของเด็กและตัวพ่อแม่เอง ความคาดหวังของพ่อแม่ อาจส่งผลกระทบต่อเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงคาบเกี่ยวในระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ค่านิยม และพฤติกรรมตลอดจนการค้นหาอุดมคติและเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นช่วงที่มีความยากลำบากในการปรับตัวเพราะเป็นวัยวิกฤต ซึ่ง G. Stanley Hall(1916) (อ้างถึงในประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) เรียกช่วงวัยนี้ว่า วัยพายุบูแคม (Strom and Stress) มีอารมณ์แปรปรวน เปลี่ยนแปลงง่าย จะเห็นได้ว่า ธรรมชาติของเด็กที่เป็นวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลง

หลายสิ่งหลายอย่าง และการที่พ่อแม่คาดหวังในตัวเด็ก มีการบังคับให้เด็กทำตามในสิ่งต่างๆที่พ่อแม่ต้องการ อาจเป็นสิ่งที่สร้างปัญหาแก่เด็กได้ โดยที่พ่อแม่ไม่รู้ตัว ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงออกของเด็กที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของพ่อแม่ตามมา และความคาดหวังสามารถเกิดผลทางลบ เช่นในกรณีที่ความคาดหวังของพ่อแม่มีส่วนทางกับความถนัดของเด็ก หรือความคาดหวังของพ่อแม่สูงเกินความสามารถของเด็ก เด็กไม่สามารถทำตามความคาดหวังนั้นได้ จึงเหมือนเป็นการบังคับเด็ก และจะส่งผลทำให้เด็กเกิดความเครียด ความกังวลใจกับสิ่งที่พ่อแม่คาดหวัง (สมภพ เรื่องตระกูล, 2547)

สำหรับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ เห็นได้จากงานวิจัยของเพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร (2526) ซึ่งศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอันแสดงออกมาในรูปแบบของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้ เช่นเดียวกับ ประกายทิพย์ พิชัย (2539) ศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับการศึกษาของปาริฉัตร อันประเสริฐ (2543) ซึ่งศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี (ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ, 2542) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (สมชัย วงษ์นายะ, 2524) และการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (เมธี โพพิพัฒน์, 2523) ก็ยังพบว่า นักเรียนในระดับชั้นต่างๆที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมห่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นผู้ปกครองและหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนวัยนี้ให้สูงขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของนักเรียนต่อไป

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนตามการรับรู้ของเด็กมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้
3. การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะร่วมกันทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสิ้น 120 คน จากโรงเรียนต่อไปนี้ ได้แก่ โรงเรียนนวมิรุฑูรวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา2 และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเป็นเพศชาย 65 คนและเพศหญิง 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ โรงเรียน แผนการเรียน
2. แบบวัดการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนของ อภิญา รักศิลสังข์ (2550)
3. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ ทศพร ประเสริฐสุข (2525)

4. แบบวัดพฤติกรรมอยากเรียน ของ ดุสิตา ตีบุกคำ (2553)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้ กลุ่มผู้วิจัยเขียนจดหมายขออนุญาตส่งไปยังผู้อำนวยการของโรงเรียนที่จะเข้าไปขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่ผู้วิจัยเป็นศิษย์เก่าเพื่อเข้าเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว กลุ่มผู้วิจัยจึงเดินทางไปแจกมาตรฐานวัดด้วยตนเอง ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ตีพิมพ์คืน โดยคัดเลือกเฉพาะชุดที่สมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS for Window

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) สถิติที่ใช้มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงวิเคราะห์ หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมอยากเรียนของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ($r = 0.085, p > .05$) และไม่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียน ($\beta = -.014, p > .05$)

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.362, p < .01$) และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .366, p < .01$)

3. การรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้ ($F = 8.855, p < .01$)

ข้อจำกัดทางการวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นผลการวิจัยจึงไม่ได้ครอบคลุมปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นผู้ปกครองและหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถจัดฝึกฝนให้เพิ่มเติมขึ้นได้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนต่อไป เช่น สนับสนุนให้นักเรียนมีวินัยในการเรียน มีความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง พึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนให้สำเร็จ โดยให้นักเรียนศึกษาจากตัวอย่างที่ดี สร้างนิสัยที่ดีในการเรียน ให้นักเรียนตั้งใจเรียน รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ มีความเพียรพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค กำหนดจุดมุ่งหมายเป็นขั้นตอนและทำให้สำเร็จเป็นขั้นๆไป เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในการเรียนในที่สุด

2. ควรจะพิจารณาปัจจัยอื่นๆเพิ่มเติม เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเอง ทศนคติต่อการเรียน ความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก (IQ) ผลของสภาพแวดล้อม อิทธิพลจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน โอกาสทางการศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สถาบันการศึกษา ภูมิลำเนา เป็นต้น เพื่อศึกษาว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้หรือไม่ เมื่อศึกษาควบคู่กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งจะทำให้การพยากรณ์พฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ทำได้ดีขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล คงเมือง. (2533). *ผลกระทบทางครอบครัวต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. วิทยานิพนธ์ ส.ม. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินตนา อินทรไทย. (2525). *ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุสิตา ดีบุกคำ. (2553). *อิทธิพลต่อลักษณะเป้าหมายของบิดามารดาที่มีต่อพฤติกรรมและความรู้สึกลอยากเรียน และผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีลักษณะเป้าหมายส่วนตัวของนักเรียน เป็นตัวแปรส่งผ่าน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา พัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2525). *การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี ธรรมอำนาจ. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนกีฬาสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. (2530). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ ฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พาสณา ฝโลศิลป์. (2535). *สำรวจปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ. (2542). *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน: กรณีศึกษาจากนักเรียนปริญญาตรีหลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปาริฉัตร อ้นประเสริฐ. (2543). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเชาวน์ปัญญา ความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. (2526). การศึกษาองค์ประกอบที่อยู่เหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. (2549). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ: คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธี โภพิพัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิทยา นาควัชระ. (2537). การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 7.). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมชัย วงษ์นายะ. (2524). การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมภพ เรืองตระกูล. (2547). ลักษณะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม. สารศิริราช.
- สมโภชน์ เข้มมสุภาษิต. (2550). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง. (2521). อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อ พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุนีย์ สิงหนะเคนทร์. (2535). เจตคติของพ่อแม่และพฤติกรรมของเด็กเล็ก. วารสารแนะแนว, 43.
- สุรพล วุฒินรัรักษ์. (2541). การนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายทางสื่อมวลชน. ใน เอกสารรายงานสัมมนาเรื่อง แนวทางการนำเสนอข่าวป้องกันการฆ่าตัวตาย, กรุงเทพฯ: วงศ์กมล โปรดักชั่น, 22-23.
- อภิญา รักศิลสังข์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังด้านการเรียนของพ่อแม่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินท์ ชูชม. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อินทิวา พัชสกุล. (2541). *การใช้เวลาว่างสร้างพลังครอบครัว*. วารสารสุขภาพจิต. 2(1): 2.

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. (2541). *ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย*. ใน เอกสารรายงานสัมมนาเรื่อง *แนวทางการนำเสนองานป้องกันและการฆ่าตัวตาย*, กรุงเทพฯ ฯ กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข, 32.

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, M. J. (1995). Effect of classroom social climate on individual learning. *American Education Research Journal*, 135-152.
- Atkinson, J. W. (1964). *An introduction to Motivation*. New Jersey. Van Nostrand.
- Au, T. K., & Harackiewicz, J. M. (1986). The effect of perceived parental expectations on Chinese children's mathematics performance. *Merrill-Palmer Quarterly*, 32, 383-392.
- Axin, W., Duncan, G., & Thornton, A. (1997). The effect of parent's income, wealth, and Attitudes on children 's completed schooling and self-esteem. In G. Duncan & J. Brooks-Gunn (Eds.), *Consequences of growing up poor* (pp. 518-540). New York: Russell Sage Foundation
- Balk, D.A. (1960). *Adolescent development : Early through late adolescence*: Pacific Grove, Calif : Books/Cole.
- Bradburn, N. N. (1963). Need Achievement and father dominance in Turkey. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 67, 464-468.
- Bronfenbrenner, U. (1989). Ecological systems theory. *Annals of child t*, 6, 187-249.
- Brookover, W. B., Lipere, J. M., Hamachek, D. E., Thomas, S., & Erikson, E. L. (1965). *Self concept of ability and school achievement*, 2. East Lansing: Michigan State University, Office of Research and Publications.
- Chen, H., & Lan, W., (1998). Adolescents' Perception of their parents' academic expectations: Comparison of American, Chinese-American, and Chinese high school students. *Journal of Adolescence*, 33, 385-390.
- Chen, C. S., Lee, S. Y., & Stevenson, H. W., (1996) Academic achievement and motivation of Chinese student: A cross- national perceptive In S. Lau (Ed),. *Growing up in the Chinese way: Chinese child and adolescent development* (pp. 69-91). Hong Kong: Chinese Hong Kong Press.
- Dornyei, Z. (2001). *Teaching and researching motivation*. Harlow: Longman.

- Dusek, J. B. (1980). *The development of test anxiety in children in children*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.
- Entwisle, D. R., & Hayduck, L. A., (1978). *Too great expectations: The academic outlook of young children*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Garison , K. C. (1966) The attitudes and concerns about marriage and the family of ninth-grade Pupils from the public school of Georgia. In *Adolescent*. (pp. 54-59).
- Gonida, E. N., Kioseoglu, G., & Voulala, K. (2009). Students' achievement goal orientations and their behavioral and emotional engagement: Co-examining the role of perceived school goal structures and parent goals during adolescence. *Learning and individual Differences*, 19, 53-60.
- Jacob, J. E., (1991). Influence of gender stereotype on parent and child mathematics attitudes. *Journal of Educational Psychology*, 83(4), 518-527.
- Kagan , J., and Moss, H. A. (1962) The stability and validity of achievement fantasy. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 58, 357-64.
- Keevees, J. P. (1972) Educational Environment and student achievement. *Stockholm Studies in Educational Psychology*, 20, 1-309.
- Kurtz-Costes, B., Halle, T., Clarke, A., & Seidu, K., (1995). *The influence of parental beliefs and behaviors on school achievement in low-income African American children*. Paper presented at the meeting of the Society for Research in Child Development, In.
- Lee, M., Betty, W., Chow, B., & McBride-Chang, C. (2006). Predictor of suicide ideation and Depression in Hong Kong adolescents: perceptions of academic and family Climates. *ProQuest Psychology Journals*.
- Lindgren, H. C. (1967). *Psychology in the classroom*. New York: John Wiley and Son, In.
- Marjoribanks, K. (1972). Environment, Social class and Mental Abilities. *Journal of Educational Psychology*. 63, 102-109.
- Metha, Prayag. (1969). *The achievement motive in high school boys*. Project report, National Council of Educational Research and Training, New Delhi, India.

- McClelland, D. C. (1953) *The Achievement Motive*. New York: Appleton Century Crofts.
- McClelland, D. C. (1961) *The Achievement Society*. New York: Prentice-Hall.
- McClelland, D. C., & Winter, D. C. (1969). *Motive economic achievement*. New York: Free Press.
- McClelland, D. C. (1987). *Human motivation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Myers, A. E. (1965) Risk taking and academic success and their relation to an objective measure of achievement motivation. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 25, 335-365.
- Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (1996). *Motivation in education: theory, research and Applications*. New Jersey: Prentice Hall.
- Pugh, M. D. (1976) Statistical assumptions and social reality: A critical analysis of achievement models. *Sociology of Education*, 49, 43-40.
- Reynold, A. J., & Lee, J. S., (1991). Factor analysis of measures of home environment. *Education and Psychology Measure*, 51, 181-192.
- Rosen, B. C. (1959) Race Ethnicity and Achievement Syndrome. *American Sociological Review*, 24, 47-60.
- Santrock, J. W. (2007) *Adolescent (11th ed.)* New York: McGraw-Hill.
- Sear, R., Eleanor, M., & Harry L. H. (1957). *Pattern of child rearing*. Washington: Row, Peterson and Company.
- Secord, P. F. and Backman , C. W. (1964). *Social Psychology*. New York: : McGraw-Hill.
- Shaffer, D. R. (2000). *Social and Personality Development*. Belmont, CA: Thompson Learning.
- Shek, D. T. L., & Chan, L. K., (1999). Hong Kong Chinese parent's perceptions of the ideal child. *The Journal of Psychology*, 131, 291-302.
- Taylor , R. D. & Lopez, E.I. (2005). Family management practice, school achievement, and Problem behavior in African American Adolescents: Mediating processes. *Applied Development Psychology*, 26, 39-49.
- Vollmer, F. (1986) The relationships between expectancy and academic achievement- How can it be explained? *British Journal of Educational Psychology*, 56, 64-74.

Winterbottom, A. S. (1973). *Developing Achievement Motivation in Adolescents for Human Growth*. Englewood Cliffs, New Jersey: Additional Technology Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ คำตอบของท่านจะไม่ส่งผลต่อการประเมินผลการเรียนของท่านแต่ประการใดทั้งสิ้น จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมหุ่่มเทให้การเรียน

ผู้วิจัยขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ณ โอกาสนี้ด้วย

นายกมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์

นางสาวพัชรียา รุ่งวรา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความจริงของนักเรียน

1. ปัจจุบันนักเรียนมีอายุ 16 ปี 17 ปี 18 ปี

2. เพศ ชาย หญิง

3. โรงเรียน.....ชั้น.....

4. แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ ศิลป์-คำนวณ ศิลป์-ภาษา อื่นๆโปรดระบุ.....

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบว่าแต่ละข้อตรงกับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด

โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องเพียง 1 ช่องเท่านั้นที่เป็นคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย และ เห็น ด้วย พอๆ กัน	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. พ่อแม่ต้องการให้ฉันไปโรงเรียนทุกวัน					
2. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเข้าเรียนทุกวิชา โดยไม่หนีเรียน					
3. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเรียนเก่งกว่าเพื่อนๆ					
4. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเข้าเรียนให้ตรงเวลา					
5. พ่อแม่ต้องการให้ฉันมีสมาธิในการเรียน					
6. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ฉันขาดเรียนโดยไม่มีเหตุอันควร					
7. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ฉันทำกิจกรรมมากจนทำให้เสียการเรียน					
8. พ่อแม่ต้องการให้ผลการเรียนของฉันอยู่ในระดับไม่ต่ำกว่า 3.00					
9. พ่อแม่ต้องการให้ฉันอ่านหนังสือเรียนเป็นประจำทุกวัน					
10. พ่อแม่ต้องการให้ฉันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรง เวลาทุกครั้ง					
11.					
18.					

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบว่าแต่ละข้อตรงกับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด

โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องเพียง 1 ช่องเท่านั้นที่เป็นคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	ไม่เห็น และ เห็น ด้วย พอๆ กัน	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. เพื่อนๆของฉันมีความรู้สึก ว่า ฉันเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง					
2. ฉันเป็นคนขยันทำงานสม่ำเสมอ					
3. ฉันเชื่อว่าทุกคนจะเรียนได้ดีขึ้น ถ้าหากครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนรักการแข่งขันในการเรียน					
4. ฉันชอบตั้งเป้าหมายไว้และพยายามทำให้ได้ตามที่ตั้งไว้					
5. ฉันเชื่อว่า "ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น"					
6. เมื่อฉันล้มเหลวในการทำงาน ฉันจะทำงานนั้นต่อไปอย่างไม่ต้องถอย					
7. เมื่อฉันได้รับมอบหมายงานใดๆฉันจะทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ					
8. ฉันฝากอนาคตของตนเองไว้กับความสำเร็จในการงานและการเรียน					
9. ฉันพอใจมาก เมื่อคนอื่นรู้ว่า ฉันเป็นคนมีความพยายามในการทำงาน					
10. ฉันชอบทำสิ่งต่างๆที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง					
11.					
47.					

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบว่าแต่ละข้อตรงกับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด

โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องเพียง 1 ช่องเท่านั้นที่เป็นคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย และ เห็น ด้วย พอๆ กัน	ค่อนข้าง ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
4. ฉันตั้งใจเวลาเริ่มเรียนเรื่องใหม่					
2. เมื่อฉันเจอโจทย์คำถามที่ยากในการสอบ ฉันจะไม่คิดหาคำตอบ					
3. ถ้าโจทย์คำถามยากมากๆ ฉันจะเลิกทำไปเลย					
ถึงแม้ว่าฉันจะเจอโจทย์คำถามที่ฉันตอบไม่ได้ในทันที แต่ฉันก็จะสามารถหาคำตอบได้ในที่สุด					
5. เมื่อเจอคำถามยากๆ ฉันจะพยายามมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมที่จะหาคำตอบให้ได้					
6. เวลาเริ่มเรียนเรื่องใหม่ๆ ฉันมักจะรู้สึกง่วงนอน					
7. เมื่ออยู่ในชั้นเรียน ฉันมักจะคิดถึงเรื่องอื่นๆ					
8. ฉันใจลอยไปเรื่องอื่นเมื่อครูขึ้นเรื่องใหม่					
9. ฉันขยันทมากเวลาเราเริ่มเรียนเรื่องใหม่ในชั้นเรียน					
10. เวลาพบคำถามหรือโจทย์ปัญหาที่ยาก ฉันไม่คิดที่จะลองพยายามหาคำตอบ					
11.					
24.					

ภาคผนวก ข.

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ (CITC)

ของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
1. พ่อแม่ต้องการให้ฉันไปโรงเรียนทุกวัน	0.394	0.358
2. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเข้าเรียนทุกวิชา โดยไม่หนีเรียน	0.595	0.515
3. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเรียนเก่งกว่าเพื่อนๆ	0.447	0.495
4. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเข้าเรียนให้ตรงเวลา	0.657	0.653
5. พ่อแม่ต้องการให้ฉันมีสมาธิในการเรียน	0.248	0.251
6. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ฉันขาดเรียนโดยไม่มีเหตุอันควร	0.570	0.553
7. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ฉันทำกิจกรรมมากจนทำให้เสียการเรียน	0.216	0.229
8. พ่อแม่ต้องการให้ผลการเรียนของฉันอยู่ในระดับไม่ต่ำกว่า 3.00	0.468	0.464
9. พ่อแม่ต้องการให้ฉันอ่านหนังสือเรียนเป็นประจำทุกวัน	0.292	0.302
10. พ่อแม่ต้องการให้ฉันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงเวลาทุกครั้ง	0.717	0.703
11. พ่อแม่ต้องการให้ฉันตั้งใจเรียนในห้องเรียน	0.379	0.377
12. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ฉันเล่นมือถือในเวลาเรียน	0.658	0.633
13. พ่อแม่ต้องการให้ฉันสามารถสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐบาลได้	0.388	0.411
14. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยที่ท่านอยากให้เรียน	0.409	0.358
15. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเรียนจบระดับปริญญาโทเป็นอย่างน้อย	0.284	0.354

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
16. พ่อแม่ต้องการให้ฉันมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเลือกคณะที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย	0.245	0.238
17. พ่อแม่ต้องการให้ฉันสอบเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่สามารถหางานทำได้ง่าย	0.259	0.268
18. พ่อแม่ต้องการให้ฉันสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่ฉันต้องการได้	0.402	0.411
19. พ่อแม่ต้องการให้ฉันสอบให้ผ่านทุกวิชา	-0.256	-
20. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ฉันแอบหลับในห้องเรียน	0.115	-
21. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	0.186	-
22. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเรียนในคณะที่ท่านต้องการมากกว่าที่ฉันต้องการ	0.191	-

ภาคผนวก ค.

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ (CITC)

ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
1. ฉันไม่เชื่อเรื่องโชดชะตา	0.569	0.596
2. ฉันคิดว่าเรื่องทั้งหมดดูทำนายเป็นสิ่งที่ควรต้องคำนึงถึง	0.181	-
3. เมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลวในการทำงานอย่างหนึ่ง ฉันจะคิดหาวิธีการใหม่ๆในการทำงานนั้นให้สำเร็จให้ได้	0.392	0.382
4. ในการแก้ปัญหาต่างๆไป ฉันไม่ชอบใช้วิธีการเดิมตลอดไป	0.180	-
5. ทุกครั้งที่ทำงานกลุ่มฉันชอบที่จะเป็นหัวหน้า มากกว่าลูกน้อง	0.513	0.504
6. ฉันไม่อยากจะรับผิดชอบในการเป็นผู้นำ	0.175	-
7. ฉันพยายามสอบให้ได้อันดับดีขึ้นทุกครั้ง	0.252	0.224
8. เมื่อเล่นกีฬาฉันชอบปรับปรุงตัวเองให้เก่งขึ้นเรื่อยๆ	0.103	-
9. ฉันเห็นด้วยกับการต่อสู้เพื่อให้ได้รับความสำเร็จ	0.527	0.545
10. ฉันไม่นิยมการต่อสู้ เพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว	0.193	-
11. ฉันมีความภาคภูมิใจ เมื่อได้เลือกทำงานยากๆ	0.462	0.482
12. ถ้ามีโอกาสเลือกงานได้ ฉันจะเลือกงานที่ตนเองสามารถ ทำสำเร็จ	0.149	-
13. ฉันชอบตั้งเป้าหมายไว้และพยายามทำให้ได้ตามที่ตั้งไว้	0.510	0.554
14. ในการทำงาน ฉันไม่นิยมจะตั้งความมุ่งหวังไว้ก่อน	-0.088	-
15. ฉันได้วางแผนเป้าหมายในอนาคตไว้แล้วและจะทำให้ได้	0.159	-

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
16. ในการจับฉลากเลือกงานที่จะทำนั้น ฉันมักภาวนาให้ได้งานง่ายๆ	0.325	0.238
17. ฉันรู้สึกสนุกกับบทเรียนยากๆ	0.163	-
18. ฉันเชื่อว่าความสำเร็จของงานมีค่ามาก	0.464	0.515
19. ฉันไม่ปรารถนารางวัล หรือชื่อเสียงไปกว่าความสำเร็จของตน	-0.017	-
20. ฉันจะพยายามทำงานนั้นมากขึ้น เมื่องานนั้นเป็นปัญหาที่แก้ยาก	0.451	0.516
21. ฉันมีใจจดจ่ออยู่กับงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำจนกว่าจะสำเร็จ แม้ว่างานนั้นจะเป็นงานที่ยากอย่างไรก็ตาม	0.174	-
22. เพื่อนๆของฉันมีความรู้สึกที่ฉันเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง	0.597	0.626
23. ฉันเป็นคนขยันทำงานสม่ำเสมอ	0.582	0.622
24. ฉันเชื่อว่าทุกคนจะเรียนได้ดีขึ้น ถ้าหากครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนรักการแข่งขันในการเรียน	0.517	0.546
25. ฉันเชื่อว่า "ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น"	0.308	0.351
26. เมื่อฉันล้มเหลวในการทำงาน ฉันจะทำงานนั้นต่อไปอย่างไม่ท้อถอย	0.573	0.607
27. เมื่อฉันได้รับมอบหมายงานใดๆฉันจะทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	0.493	0.515
28. ฉันฝากอนาคตของตนเองไว้กับความสำเร็จในการงานและการเรียน	0.655	0.667

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
29. ฉันพอใจมาก เมื่อคนอื่นรู้ว่า ฉันเป็นคนมีความพยายาม ในการทำงาน	0.281	0.312
30. ฉันชอบทำสิ่งต่างๆที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง	0.523	0.537
31. เมื่อทำงานที่ง่าย ๆ เสร็จแล้ว ฉันอยากจะทำงานยากๆ ยิ่งขึ้นไปอีก	0.302	0.311
32. ใครๆก็ชมว่าฉันเป็นคนขยันขันแข็งในการทำงาน	0.593	0.592
33. เมื่อมีโอกาสเลือกเพื่อนในการร่วมกลุ่ม ฉันจะคำนึงถึง ความสามารถของเพื่อนก่อนอื่น	0.457	0.462
34. ฉันเชื่อว่าความอดทนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในทุกสิ่ง	0.484	0.529
35. ฉันกลัวความล้มเหลว แต่เมื่อพบเข้าจริงๆก็อดทน ได้เสมอ	0.414	0.417
36. ฉันชอบอ่านหนังสือนอกเวลาเพื่อความบันเทิง มากกว่าหนังสือที่เป็นความรู้	0.386	0.352
37. ฉันชอบเปรียบเทียบวิธีการของตนเองกับผู้อื่นเสมอ	0.271	0.240
38. การแก้ปัญหาด้วยตนเองฉันถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่ามากที่สุด	0.210	0.214
39. ฉันบูชาความสำเร็จเป็นชีวิตจิตใจ	0.417	0.415
40. ป่อยครั้งที่ฉันรู้สึกภูมิใจเพราะทำงานได้สำเร็จหรือ แข่งขันได้รับชัยชนะ	0.436	0.473
41. ฉันขอบคุณที่สอนเนื้อหาใหม่ๆ และให้ตัวอย่างแปลกๆ	0.513	0.536

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
42. เพื่อนที่ฉันชอบนั้นมักจะเป็นคนที่ตั้งความหวังไว้สูง	0.571	0.576
43. ฉันมีความพยายามที่จะทำคะแนนในโรงเรียนให้สูงหรือให้สูงกว่าเพื่อนในชั้น	0.335	0.250
44. ฉันจะมีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่ามีความรู้ดีน้อยกว่าเพื่อนๆ	0.518	0.537
45. 35. ฉันปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยากๆ ให้สำเร็จ	0.524	0.529
46. ฉันบอกผู้ปกครองถึงความสำเร็จในเรียนและการทำงานของฉันอยู่เสมอ	0.691	0.714
47. ฉันมักจะตั้งความหวังไว้สูงๆ เพื่อที่จะได้ใช้ความพยายามและความสามารถในการทำงานนั้นอย่างเต็มที่	0.667	0.631
48. เมื่อมีผู้อื่นเรียนหรือทำงานได้ดีกว่า ฉันมักจะไม่ได้คิดอะไร	0.302	0.259
49. ฉันสามารถควบคุมตนเองได้ เพื่อความสำเร็จในวันข้างหน้า	0.392	0.386
50. เมื่อเล่นว่าว ฉันต้องการให้ว่าวของตัวเองสูงกว่าคนอื่นๆ	0.279	0.288
51. ฉันอยากทำงานที่ได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่	0.235	0.256
52. ฉันชอบทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง ไม่ชอบให้ผู้อื่นทำให้	0.600	0.592
53. ฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำกล่าวที่ว่า "เวลาเป็นเงินเป็นทอง"	0.276	0.298
54. ฉันอยากเอาอย่างเพื่อนๆ ที่มุ่งมั่นทำงานยากๆ	0.388	0.398

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
55. ฉันจะทำงานอย่างหนัก เพราะต้องการที่จะให้งานสำเร็จ มากกว่าที่จะกลัวว่างานจะล้มเหลว	0.510	0.514
56. ฉันคิดอยู่เสมอว่า อนาคตของตนเองจะขึ้นอยู่กับ ความสำเร็จในการเรียน	0.386	0.358
57. ฉันปรารถนาจะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจใน ความสามารถของตนเอง	0.636	0.682
58. สิ่งที่ฉันกลัวมากคือความสำเร็จในการทำงาน	0.373	0.300

ภาคผนวก ง.

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ (CITC)

ของแบบสอบถามพฤติกรรมผู้มาเพื่อการเรียนรู้

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
1. ฉันฟังอย่างตั้งใจในชั้นเรียน	0.299	0.278
2. ฉันมีความเพียรพยายามอย่างมากในการเรียน	0.304	0.343
3. เวลาครูสอนเรื่องใหม่ๆ ฉันจะตั้งอกตั้งใจฟังเป็นอย่างมาก	0.380	0.336
4. ฉันขยันมากเวลาเราเริ่มเรียนเรื่องใหม่ในชั้นเรียน	0.389	0.341
5. เวลาพบคำถามหรือโจทย์ปัญหาที่ยาก ฉันไม่คิดที่จะลองพยายามหาคำตอบ	0.419	0.445
6. เมื่อฉันอยู่ในชั้นเรียน ฉันแกล้งทำเหมือนว่ากำลังทำงานอยู่	0.551	0.574
7. ถ้าโจทย์หรือคำถามยากมากๆ ฉันจะพยายามหาคำตอบให้ได้	0.456	0.438
8. ถ้าฉันแก้โจทย์ คำตอบยังไม่ถูกในครั้งแรก ฉันจะพยายามต่อไป	0.436	0.410
9. ถ้าฉันยังตอบคำถามไม่ได้ในตอนแรก แคหลังจากนั้นอีกไม่นานฉันก็จะหาคำตอบได้	0.537	0.560
10. ฉันตั้งใจเรียนอย่างมากเมื่อครูสอนเรื่องใหม่	0.538	0.518
11. เมื่อฉันพบโจทย์คำถามยากๆ ฉันมักจะสามารถหาคำตอบได้ในท้ายที่สุด	0.582	0.607
12. เมื่อฉันติดขัดในการคิดหาคำตอบ โดยปกติแล้วฉันจะสามารถคิดออกในที่สุด	0.646	0.674
13. ฉันตั้งใจเวลาเริ่มเรียนเรื่องใหม่	0.334	0.312
14. เมื่อฉันเจอโจทย์คำถามที่ยากในการสอบ ฉันจะไม่คิดหาคำตอบ	0.723	0.750
15. ถ้าโจทย์คำถามยากมากๆ ฉันจะเลิกทำไปเลย	0.498	0.535
16. เวลาเริ่มเรียนเรื่องใหม่ๆ ฉันมักจะรู้สึกง่วงนอน	0.564	0.613
17. เมื่ออยู่ในชั้นเรียน ฉันมักจะคิดถึงเรื่องอื่นๆ	0.582	0.621
18. ฉันใจลอยไปเรื่องอื่นเมื่อครูขึ้นเรื่องใหม่	0.668	0.709

	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 1)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ระหว่าง ข้อกระทงกับ คะแนนรวมของ ข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 60) (ครั้งที่ 2)
19. ฉันไม่เคยให้ความสนใจเวลาครูขึ้นเรื่องใหม่	0.628	0.661
20. เวลาเจอโจทย์ปัญหาที่แก้ไม่ได้ในทันที ฉันจะล้มเลิกความพยายามไปเลย	0.618	0.649
21. ถ้าหากฉันไม่สามารถแก้โจทย์ปัญหาได้ในทันที ฉันก็ไม่คิดที่จะหาคำตอบ	0.646	0.670
22. ฉันมักจะมีส่วนร่วมในการพูดอภิปรายในชั้นเรียน	0.434	0.401
23. ถึงแม้ว่าฉันจะเจอโจทย์คำถามที่ฉันตอบไม่ได้ในทันที แต่ฉันก็จะสามารถหาคำตอบได้ในที่สุด	0.417	0.401
24. เมื่อเจอคำถามยากๆ ฉันจะพยายามมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมที่จะหาคำตอบให้ได้	0.343	0.316
25. ฉันจะเข้าร่วมการอภิปรายทุกครั้งที่มีการอภิปรายเรื่องใหม่ๆในชั้นเรียน	0.077	-
26. ฉันให้ความสนใจกับการเรียนในห้องเรียน	0.151	-

ประวัติผู้เขียนโครงการวิจัย

นายกมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2550
จากโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวพัชรียา รุ่งวรา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2550
จากโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย